

Uchwała Nr 1047 /05
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 16 czerwca 2005r.

w sprawie: Przyjęcia „*Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005.*”

Na podstawie **art.11 ust. 2 pkt 1, art. 14 ust.1 pkt 15 i art.41 ust.2 pkt 4** ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1590 z późn.zm.) w związku z **art.3 ust.4 i art.8 ust. 1 pkt 1** ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2004 r., Nr 99, poz.1001 z późn. zm.) Zarząd Województwa Świętokrzyskiego uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się przedłożony przez Wojewódzki Urząd Pracy „*Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005*”.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach, zobowiązując go do:

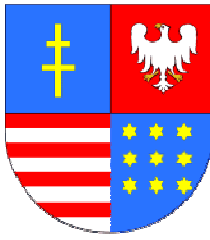
- Przekazania przedmiotowego dokumentu do jednostek i podmiotów realizujących określone w nim zadania.
- Przedstawienia informacji końcowej z jego realizacji.

§ 3

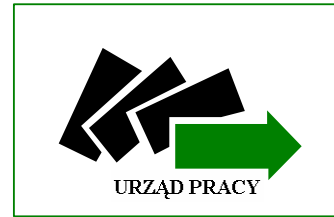
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek Województwa

Franciszek Wołodźko

Zarząd Województwa
Świętokrzyskiego

Wojewódzki Urząd Pracy
w Kielcach

**ŚWIĘTOKRZYSKI
PLAN DZIAŁAŃ
NA RZECZ ZATRUDNIENIA
NA ROK 2005**

Kielce, 2005 rok

SPIS TREŚCI

Wstęp	str. 3
Rozdział I. Diagnoza sytuacji na świętokrzyskim rynku pracy.....	str. 6
Rozdział II. Priorytety zadaniowe regionalnego i lokalnych rynków pracy w województwie	str. 25
Rozdział III. Zadania na rzecz zatrudnienia w ramach wytycznych Europejskiej Strategii Zatrudnienia i Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005.....	str. 27
Rozdział IV. Monitorowanie i koordynowanie realizacji zadań oraz podmioty działań realizujące i sprawozdające według wytycznych	str. 55
Literatura	str. 59

WSTĘP

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005 określa kierunki i priorytety wojewódzkiej polityki rynku pracy oraz zamierzenia w zakresie kompleksowej polityki zatrudnienia. Podstawą opracowania jest art. 3 ust. 4 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2004 nr 99 poz. 1001). Zadania określone w Planie koncentrują się wokół priorytetów regionalnych oraz wytycznych Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 rok i są odpowiedzią na faktyczne i jasno sprecyzowane problemy lokalnych rynków pracy.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005 jest dokumentem informującym o tym, jak polityka zatrudnienia w województwie odpowiada na wyzwania wynikające z priorytetów, wytycznych i zapisów szerszych dokumentów, określających kształt regionalnej, krajowej oraz europejskiej polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich. Treść i struktura Planu, wpisując się w kierunki działań, określa preferowane programy regionalne, projekty lokalne, a także priorytetowe grupy beneficjentów działań na rzecz zatrudnienia.

Wszystkie działania, przewidziane do realizacji na 2005 rok, odpowiadają czterem filarom **Europejskiej Strategii Zatrudnienia**:

- „zatrudnialności” czyli zdolności do bycia zatrudnionym,
- przedsiębiorczości,
- zdolnościom adaptacyjnym,
- równości szans.

Filary te stanowią wyznaczniki dla polityki krajowej i regionalnej, w ramach której realizowane będą działania służące wzmocnieniu potencjału osobowo – instytucjonalnego województwa.

Podstawą programowania polityki wzrostu zatrudnienia na poziomie krajowym są zasady określone w *Narodowym Planie Rozwoju*, którego oś „*Rozwój zasobów ludzkich i zatrudnienia*” determinuje priorytety polityki państwa w zakresie rozwoju rynku pracy. Realizacji priorytetów wynikających z Narodowego Planu Rozwoju służy *Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia*, zawierający 10 wytycznych krajowej polityki zatrudnienia, z którymi ściśle powiązane są priorytety i działania przewidziane do realizacji w regionie świętokrzyskim.

Dokumentem na poziomie regionalnym, w który wpisują się działania Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005, jest *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego*. Zawiera między innymi analizę mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń, dotyczących uwarunkowań polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich województwa.

Podstawą opracowania Planu i określenia działań przewidzianych do realizacji była diagnoza sytuacji na regionalnym rynku pracy, obejmująca wykorzystanie danych dotyczących lokalnych rynków pracy, zawartych w opracowaniach Wojewódzkiego Urzędu Pracy: „*Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2004 roku*” oraz „*Zasoby Ludzkie Województwa Świętokrzyskiego – stan, uwarunkowania, perspektywy*”. Zostały w nich zawarte dane statystyczne i informacje przydatne w procesie programowania działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Plan Działań powstał w wyniku prac Zespołu Konsultacyjno – Redakcyjnego, we współpracy z szerokim gronem partnerów rynku pracy, w tym samorządów, instytucji rynku pracy, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów biorących udział w kreowaniu polityki rozwoju zasobów ludzkich w regionie.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005
składa się z czterech rozdziałów:

Pierwszy rozdział zawiera diagnozę sytuacji na świętokrzyskim rynku pracy, obejmującą najważniejsze dane statystyczne i wskaźniki charakteryzujące sytuację ekonomiczną i edukacyjną regionu, charakterystykę rynku pracy, analizę bezrobocia w województwie oraz dotychczasową politykę w zakresie rynku pracy. Diagnoza uwzględnia specyfikę regionalnego rynku pracy i lokalne uwarunkowania społeczno – gospodarcze.

Rozdział drugi stanowi syntezę najważniejszych kierunków działań i priorytetów polityki rynku pracy, obejmującą podstawowe trendy i wyzwania dla wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Planu.

Rozdział trzeci formułuje zadania na rzecz zatrudnienia, które są przewidziane do realizacji w 2005 roku w ramach wytycznych Europejskiej Strategii Zatrudnienia i Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia.

W rozdziale czwartym znajdują się zagadnienia związane z monitorowaniem i koordynowaniem realizacji zadań, jak również opis podmiotów oraz podziału ich kompetencji w zakresie realizacji i sprawozdawczości zadań, wynikający z wytycznych Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia.

ROZDZIAŁ I.

Diagnoza sytuacji na świętokrzyskim rynku pracy

1. Sytuacja ekonomiczna regionu oraz prognozy na lata 2005-2006

1.1. Sytuacja gospodarcza

Przemiany społeczno – ekonomiczne w latach dziewięćdziesiątych spowodowały trudną sytuację na rynku pracy. Spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego, pogorszenie sytuacji finansowej i zwolnienia pracowników w najważniejszych sekcjach działalności województwa (przemysł i budownictwo) oraz wprowadzanie reform gospodarczych wymuszających restrukturyzację zatrudnienia przyczyniły się do wzrostu bezrobocia.

Od 2003 roku następuje stopniowa poprawa sytuacji gospodarczej. Na przestrzeni 2004 roku warunki sprzyjające rozwojowi gospodarczemu pozwoliły na uzyskanie wyższych przychodów.

Wzrost poziomu sprzedaży wyrobów i usług przedsiębiorstw wynikał głównie ze zwiększonej aktywności gospodarczej jednostek przemysłowych, a zwłaszcza przetwórstwa przemysłowego. Decydujący wpływ na osiągnięcie lepszych wyników miała wyższa sprzedaż produkcji przemysłowej - o 13,8% (w kraju o 12,3%), zwłaszcza w górnictwie i kopalnictwie o 39,2%, a w przetwórstwie przemysłowym o 14,5% w porównaniu do 2003 roku.

Korzystniejsze wyniki osiągnęły przedsiębiorstwa sfery usług rynkowych, zwłaszcza jednostki zajmujące się sprzedażą detaliczną i hurtową, a także usługami hotelarsko-gastronomicznymi oraz działalnością transportową.

Przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe osiągnęły sprzedaż hurtową o 19,7% wyższą niż w 2003 roku. Wartość sprzedaży detalicznej, zrealizowanej w tej grupie przedsiębiorstw, była wyższa o 20,7%. W samych tylko firmach handlowych wzrost wyniósł 13%.

Nadal utrzymywała się jednak słaba koniunktura w budownictwie. Spadek wartości produkcji budowlano-montażowej spowodowany został obniżeniem sprzedaży w jednostkach zajmujących się wznoszeniem obiektów budowlanych.

1.2. Tendencje, rozwój sektorów

W kolejnych latach przewiduje się kontynuację przyspieszonego wzrostu gospodarczego i pozytywnego wpływu ze strony eksportu, jak i popytu wewnętrznego, a przede wszystkim wzrostu poziomu inwestycji. Rozwój poszczególnych sektorów uzależniony będzie od popytu na rynku krajowym i zagranicznym, sytuacji na rynku walutowym, nakładów inwestycyjnych, co stymulować będzie wzrost produkcji i sprzedaży.

Jednak wzrost gospodarczy nie zawsze będzie znajdował odzwierciedlenie w poprawie sytuacji na rynku pracy, co potwierdza 2004 rok. Pomimo wzrostu popytu krajowego, przy powolnej odbudowie aktywności inwestycyjnej i wysokim tempie eksportu oraz przyspieszeniu dynamiki w przemyśle i usługach rynkowych, nie nastąpił wzrost zatrudnienia.

Od kilku lat sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw powoduje zmniejszanie się zatrudnienia zwłaszcza w przemyśle i budownictwie. Zachodzące procesy technologiczne wymuszają zmianę struktury zatrudnienia lub wręcz jego ograniczanie. Redukcja liczby miejsc pracy dotyczy prac prostych wymagających niskich kwalifikacji, natomiast wzrasta zatrudnienie specjalistów z różnych dziedzin. Ponadto w wielu jednostkach przetwórstwa, o znacznej dynamice sprzedaży, wzrost produkcji nie powoduje zwiększenia zatrudnienia.

Przewiduje się, iż w miarę wzrostu dochodu narodowego będzie następowało stopniowe zmniejszanie się udziału pracujących w I sektorze gospodarki, głównie w rolnictwie na rzecz zatrudnienia w sektorach przetwórczych i usługach.

1.3. Pracodawcy na rynku pracy

Na koniec grudnia 2004 roku w województwie zarejestrowanych było **103.116 podmiotów gospodarki narodowej** (bez rolników indywidualnych).

Sektor prywatny obejmował 99.341 podmiotów, czyli 96,3% ogółu zarejestrowanych podmiotów, przy czym udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym sektorze wyniósł 84,1%.

W stosunku do 2003 roku przybyło o 5,1% spółek handlowych, w tym spółek z kapitałem zagranicznym o 3,6%. Zmniejszyła się natomiast liczba podmiotów pozostałych form prawnych, w tym osób prowadzących działalność gospodarczą - o 1,2%.

Na świętokrzyskim rynku pracy - 38,7% podmiotów zadeklarowało działalność w sekcji handel i naprawy, 12,2% obsługa nieruchomości i firm, 11% budownictwo, a 9,4% w sekcji przetwórstwo przemysłowe.

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w powiatach jest zróżnicowana w zależności od rozwoju określonego sektora gospodarki oraz stopnia urbanizacji. Większość podmiotów gospodarczych zlokalizowana jest **w miastach**. W 2003 roku wskaźnik przedsiębiorczości (mierzony liczbą podmiotów na 10.000 mieszkańców) wynosił 803 przy średniej krajowej 938. Dysproporcje w rozwoju przedsiębiorczości w województwie potwierdza ponad dwukrotna różnica tego wskaźnika w miastach w porównaniu do wsi.

Trudności w powstawaniu nowych podmiotów, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, wynikają głównie z niekorzystnej w poprzednich latach struktury przemysłu, zdominowanej przez duże zakłady przemysłu ciężkiego (hutnictwo, przemysł metalowy, obronny) oraz niedostatecznego wyposażenia w infrastrukturę techniczną, od której uzależnione jest pozyskiwanie inwestorów. Ponadto niewystarczające powiązanie województwa z największymi ośrodkami gospodarczymi w kraju, niedostosowany do potrzeb poziom rozwoju sieci biznesowej, w tym zwłaszcza funduszy pożyczkowych oraz niedostateczne powiązania gospodarki z sektorem naukowym i badawczym utrudniają dynamiczny rozwój.

Rozwój gospodarczy regionu wymaga wzmocnienia sieci instytucji otoczenia biznesu, tj. instytucji i organizacji wspomagających i usprawniających obrót kapitału, funkcjonowanie rynku i rozwój przedsiębiorczości. Powyższe instytucje zlokalizowane są głównie w Kielcach, natomiast ich niedobór występuje w małych miastach oraz na obszarach wiejskich.

W celu rozwoju przedsiębiorczości oraz promocji lokalnego biznesu powstało wiele instytucji, działających w różnych formach organizacyjnych.

Należą do nich podmioty, które pomagają w przystosowaniu się do wymagań gospodarki rynkowej i mają duże znaczenie dla rozwoju zasobów ludzkich w regionie. Stwarzają korzystne warunki dla inwestowania, przez co sprzyjają powstawaniu nowych miejsc pracy. Instytucje te świadczą usługi konsultingowe, marketingowe oraz w dziedzinie przekształceń własnościowych, organizują targi, konkursy. W województwie funkcjonuje ponad 40 instytucji wspierających rozwój zasobów ludzkich oraz 4 organizacje świadczące usługi doradcze, szkoleniowe, finansowe i informacyjne, o zasięgu ponadregionalnym, należące do *Krajowego Systemu Usług*.

2. Demografia, edukacja i praca

2.1. Struktura demograficzna

Liczba ludności województwa, podobnie jak w kraju, systematycznie maleje. Na koniec grudnia 2004 roku wynosiła 1.228,7 tys. osób, co stanowiło 3,4% ludności w kraju. W odniesieniu do 1999 roku liczba ludności zmniejszyła się o 34,1 tys. osób (o 2,6%).

Województwo charakteryzuje niekorzystna struktura demograficzna. Na terenach wiejskich zamieszkuje 54,5% ogółu ludności (w kraju - 38,5%).

W miastach zamieszkuje 45,5% ogółu ludności (w kraju - 61,5%), przez co świętokrzyskie należy do województw o najniższym odsetku ludności miejskiej.

Kobiety stanowią 51,2% ogółu ludności (w kraju 51,6%), a współczynnik feminizacji określający liczbę kobiet przypadających na 100 mężczyzn wynosi 104,9 (w kraju 106,7).

2.2. Ludność według wieku

Demograficzna struktura ludności według wieku i miejsca zamieszkania, decyduje o zróżnicowaniu terytorialnym zasobów siły roboczej na lokalnych rynkach pracy i strukturze bezrobocia.

Wzrost zasobów ludności należy do zjawisk pozytywnych, jednak wobec barier hamujących zwiększenie zatrudnienia, powoduje dalsze pogarszanie się sytuacji na rynku pracy, wzrost bezrobocia, zwłaszcza osób młodych oraz obniżanie się wskaźnika zatrudnienia.

Potencjalne zasoby pracy stanowi ludność w wieku produkcyjnym, czyli większość ludności województwa - 61,9% (w kraju 63,5%), natomiast w wieku przedprodukcyjnym znajduje się 21,2% ogółu ludności (podobnie jak w kraju - 21,2%), a w wieku poprodukcyjnym - 16,9% (w kraju 15,3%).

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana w zależności od miejsca zamieszkania i wynosi dla wieku:

- przedprodukcyjnego	w mieście – 18,9%,	na wsi - 23,1%,
- produkcyjnego	w mieście - 65,7%,	na wsi – 58,8%,
- poprodukcyjnego	w mieście - 15,4%,	na wsi - 18,1%.

W mieście niższy jest udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, a wyższy w wieku produkcyjnym w porównaniu do wsi.

Zdecydowanie niższy udział osób w wieku produkcyjnym na wsi, spowodowany jest brakiem perspektyw dla wielu młodych osób wchodzących w wiek produkcyjny i koniecznością przeniesienia się do miasta.

W latach 1999-2004 znacznie zmniejszyła się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 56,3 tys. osób). Wzrosła natomiast liczba ludności w wieku produkcyjnym (o 18,9 tys.) i poprodukcyjnym (o 3,4 tys. osób).

2.3. Edukacja

System kształcenia młodzieży i dorosłych w województwie realizowany jest począwszy od stopnia podstawowego, poprzez gimnazja, szkoły ogólnokształcące, zawodowe, aż po szkoły wyższe.

W świętokrzyskim funkcjonuje:

- 697 szkół podstawowych, w których uczy się 93,6 tys. osób,
- 239 gimnazjów – z liczbą 57,0 tys. uczniów,
- 470 szkół zawodowych - 50,7 tys. uczniów, w tym 40,1 tys. osób w szkołach dla młodzieży,
- 154 licea ogólnokształcące - 30,8 tys. uczniów, w tym 26,2 tys. osób w szkołach dla młodzieży,
- 14 szkół wyższych – 65,1 tys. studentów, w tym na studiach dziennych - 23,2 tys. osób, zaocznych - 40,5 tys. osób i wieczorowych - 1,1 tys. osób.

W roku akademickim 2004/2005 najwięcej absolwentów szkół wyższych ukończyło naukę na kierunkach: ekonomia (31,4%), pedagogika (22,5%) oraz zarządzanie i marketing (10,2%).

2.4. Kształcenie ustawiczne

Edukacja ustawiczna – uczenie się przez całe życie – stanowi jeden z priorytetów Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Jest to również dla Polski jedno z najważniejszych wyzwań realizowanych w ramach Krajowego i Regionalnych Planów Działań na Rzecz Zatrudnienia.

Kształcenie ustawiczne jest ciągłym procesem doskonalenia kwalifikacji ogólnych i zawodowych trwającym przez całe życie człowieka.

Głównymi celami kształcenia ustawicznego są:

- podniesienie poziomu wykształcenia ogólnego oraz kwalifikacji zawodowych przez dorosłych,
- uzupełnienie wykształcenia ogólnego zawodowego przez młodzież, która realizuje obowiązek nauki zawodu w ramach Ochotniczych Hufców Pracy.

Kształcenie ustawiczne prowadzone jest przez placówki publiczne oraz niepubliczne.

Publiczne placówki kształcenia ustawicznego prowadzą:

- szkoły dla dorosłych;
- Centra Kształcenia Ustawicznego, które oferują szkolne i pozaszkolne formy kształcenia;
- Centra Kształcenia Praktycznego, przygotowujące do zawodu w specjalnościach techniczno – informatycznych;
- placówki kształcenia ustawicznego w ramach wyższych uczelni.

W województwie funkcjonuje 1 Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz 4 Centra Kształcenia Praktycznego: w Starachowicach, Skarżysku – Kamiennej, Jędrzejowie i Staszowie. Dodatkowo Centra Kształcenia Ustawicznego i Centra Kształcenia Praktycznego działają przy szkołach rolniczych.

Od 1 grudnia 2004 roku Wojewódzki Urząd Pracy prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych. Stanowi on bazę danych o podmiotach prowadzących szkolenia zawodowe oraz instytucjach szkoleniowych, zainteresowanych uzyskaniem środków publicznych na szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy. Dane z rejestru, dostępne również przez Internet, stanowią bazę informacyjną dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, pracodawców oraz urzędów pracy o ofertach kształcenia i szkolenia.

Według stanu na 30 kwietnia 2005 roku w rejestrze znajdowało się 81 instytucji.

3. Charakterystyka rynku pracy

3.1. Zatrudnienie

Na przestrzeni 2004 roku nastąpiło dalsze stopniowe obniżenie poziomu zatrudnienia. Redukcje objęły zatrudnionych w jednostkach publicznych, natomiast w firmach prywatnych zatrudnienie nieznacznie wzrosło.

Zatrudnienie ograniczyły głównie przedsiębiorstwa budowlane, a w mniejszym stopniu podmioty obsługujące nieruchomości i firmy transportowe oraz handlowe, natomiast zwiększyły hotelarsko - gastronomiczne.

W świętokrzyskim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2004 roku wyniosło 101.791 osób i było niższe o 1,4% przy dynamice spadku - 4,5% w 2003 roku.

W sektorze publicznym pracowało 17.678 osób, tj. o 13,4% mniej niż w 2003 roku, natomiast w prywatnym 84.113 osób, tj. o 1,6% więcej.

Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w sekcji hotele i restauracje o 26,7%. W największym stopniu ograniczyły zatrudnienie podmioty zajmujące się budownictwem oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, wodę (o 9,8% w każdej z sekcji).

W latach 1999-2004 przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się ze 143.902 osób do 101.791, tj. o 42,1 tys. osób - 29,3%, w tym w sektorze publicznym o 16,3 tys. osób (o 47,9%), prywatnym o 25,8 tys. osób (o 23,5%).

3.2. Pracujący

W 2003 roku liczba pracujących wyniosła 430.702 osoby, z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie i była niższa o 163.541 osób (o 27,6%) w porównaniu do 2000 roku.

W sektorze publicznym pracowało 104.589 osób, czyli 24,3%, a w sektorze prywatnym 326.113 osób, tj. 75,7%.

Najwięcej pracujących pozostaje w rolnictwie 33% ogółu, następnie w przemyśle 18%, edukacji 7,2%, ochronie zdrowia 5,9%, transporcie i gospodarce magazynowej 4,8% oraz budownictwie 4,6%.

W sektorze I gospodarki (głównie w rolnictwie) pracowało - 33,4% ogółu pracujących (w kraju 17,4%), w sektorze II (przemysł i budownictwo) - 22,5% (w kraju 28,3%), w sektorze III (usługi) - 44,1% (w kraju 54,3%).

Pod względem udziału pracujących w rolnictwie świętokrzyskie plasuje się na 3 miejscu w kraju po lubelskim i podlaskim.

3.3. Pracujący według płci, wieku i poziomu wykształcenia

W województwie z ogółu populacji pracujących - 57,9% stanowili mieszkańcy wsi (w kraju 38,4%). Większość pracujących, podobnie jak w kraju - 53,1% to mężczyźni, a 46,9% to kobiety. Udział mężczyzn był wyższy wśród pracujących mieszkańców zarówno na wsi, jak i w miastach.

Struktura pracujących mężczyzn i kobiet według wieku, podobnie jak w kraju była zbliżona. Największą grupę pracujących stanowiły osoby w wieku 35-54 lata (53,8%), wśród mężczyzn (51,8%), kobiet (56%).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie w 2003 roku wynosił 41,9%¹ (w kraju 44,0%). Poziom zaangażowania zawodowego kobiet - 36,2% był znacznie niższy niż mężczyzn - 47,8%.

Wiek, jedna z cech demograficznych, w znaczącym stopniu wpływa na kształtowanie się wskaźnika zatrudnienia. W grupie najmłodszej (15-24 lata) był on na niskim poziomie i wynosił 21,3% (w kraju 24,6%). W kolejnych grupach wskaźnik wzrasta, a najwyższy poziom osiąga w wieku 35-44 lata - 72,1%, w starszych grupach wiekowych następuje stopniowy spadek wskaźnika. We wszystkich grupach był on wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet.

Poziom wskaźnika zatrudnienia dla mieszkańców wsi był wyższy - 44,6% niż dla ludności miejskiej - 39,1%. Zarówno na wsi, jak i w mieście, wskaźnik zatrudnienia kobiet był znacznie niższy niż mężczyzn.

Jedną z najbardziej istotnych cech charakteryzujących przygotowanie zawodowe osób pracujących **jest poziom wykształcenia**. W populacji pracujących najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (28,2%), następnie średnie zawodowe (25,0%) oraz podstawowe ukończone i nieukończone (19,8%).

Pracujące kobiety charakteryzowała korzystniejsza struktura wykształcenia. Spośród nich 60,9% posiadało wykształcenie średnie, policealne lub wyższe (w kraju 67,5%), natomiast wśród pracujących mężczyzn analogiczny odsetek wynosił 44,1% (w kraju 49,3%).

Niekorzystnie kształtował się poziom wykształcenia pracujących mieszkańców wsi. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (34,6%) oraz podstawowym ukończonym i nieukończonym (30,3%). Odsetek pracujących zamieszkałych na wsi z wyższym wykształceniem (6,9%) był czterokrotnie niższy niż w miastach.

---

¹ Udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej w danej kategorii.

Wśród mieszkańców miast najwięcej osób posiadało wykształcenie średnie zawodowe (30,7%) i wyższe (28,2%).

W zależności od poziomu wykształcenia wzrasta analizowany wskaźnik, najwyższy wśród osób z wyższym wykształceniem - 73,5%, najniższy z podstawowym ukończonym i nieukończonym - 24,2%.

Status zatrudnienia jako ważna cecha zawodowa, pozwala dokonać oceny sytuacji na rynku pracy. Z ogółu pracujących najliczniejszą grupę stanowili pracownicy najemni - 59,2%. Kolejna grupa to osoby pracujące na własny rachunek - 23,7%, najmniej liczna to pracodawcy - 2,9%. Mężczyźni, podobnie jak kobiety, najczęściej występowali w charakterze pracowników najemnych, a udział ich wynosił odpowiednio: 57,8% i 60,9%. Pracodawcami lub pracującymi na własny rachunek częściej byli mężczyźni niż kobiety.²

3.4. Popyt na pracę i oferty pracy

Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna od wielu czynników, między innymi od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstw, czy kosztów pracy. Niedostosowanie popytu do podaży pracy wynika m.in. z niskich kwalifikacji zasobów siły roboczej oraz małej mobilności zawodowej i przestrzennej.

Słabością świętokrzyskiego, jak i krajowego rynku pracy, jest stosunkowo mała liczba wolnych miejsc pracy zgłaszanych do urzędów pracy.

W 2004 roku do powiatowych urzędów pracy województwa pracodawcy zgłosili 21 tys. ofert pracy. Mniejszą ilością miejsc pracy dysponowały jedynie województwa: podlaskie i opolskie.

Z sektora prywatnego pochodziło **56,6%** ofert pracy, a **43,4%** z sektora publicznego. W porównaniu do 2002 roku ilość ofert pracy zwiększyła się o 4,5 tys. Większość propozycji zatrudnienia będących w dyspozycji powiatowych urzędów pracy to miejsca pracy subsydiowanej z Funduszu Pracy (72%).

Według ofert zgłoszonych w 2004 roku do urzędów pracy najwięcej propozycji zatrudnienia skierowanych było dla pracowników przy pracach prostych (5,8 tys.), w większości dla robotników gospodarczych oraz pomocniczych w górnictwie i budownictwie. Pomimo znacznej ilości ofert pracy dla tej grupy zawodowej osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych mają problemy z podjęciem pracy.

---

² Źródło: Raport z wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, GUS 2003, Raport z wyników Spisów Powszechnych 2002, Województwo Świętokrzyskie, Urząd Statystyczny w Kielcach 2003.

Znaczny popyt na pracowników dotyczył osób z wykształceniem technicznym (3,7 tys. ofert). Dla pracowników biurowych pracodawcy zgłosili 3,3 tys. ofert.

Do najliczniejszej grupy bezrobotnych „robotników przemysłowych i rzemieślników”, która od wielu lat dominuje w strukturze bezrobotnych (około 30% ogółu), skierowano 3 tys. ofert. Znaczne zapotrzebowanie pracodawców na bezrobotnych posiadających zawody robotnicze wynika z sezonowości produkcji, zwłaszcza w budownictwie i przetwórstwie przemysłowym. Wśród osób najczęściej zatrudnianych, jak i zwalnianych z pracy znajdują się robotnicy przemysłowi.

Dla pracowników usług osobistych i sprzedawców zgłoszono 2,6 tys. ofert pracy, w tym 1,6 tys. dla sprzedawców. W grupie zawodów handlowych występuje jednocześnie znaczne zapotrzebowanie ze strony pracodawców, jak i wysokie bezrobocie. Duża fluktuacja kadr w tej grupie wynika m.in. z niedostosowania kwalifikacji zawodowych bezrobotnych do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców. Obecnie pracodawcy wymagają od pracowników znajomości nowoczesnych metod handlu, promocji i marketingu, często z wykorzystaniem Internetu.

Bezrobotnym specjalistom oferowano 1,2 tys. miejsc pracy. Mimo rosnącej liczby osób z wyższym wykształceniem, zarówno w województwie, jak i w kraju, a tym samym wzrostem bezrobocia w tej grupie zawodowej, osoby z wysokimi kwalifikacjami są najmniej narażone na długotrwałe pozostawanie bez pracy (35,9%).

4. Bezrobocie

4.1. Poziom i stopa bezrobocia

Na przestrzeni lat 1999 - 2002 napływ do bezrobocia był wyższy niż odpływ, co zadecydowało o wzroście liczby bezrobotnych w województwie. **W roku 2003 i 2004 zanotowano zmniejszenie poziomu bezrobocia odpowiednio: o 4.728 osób (o 3,6%) i o 216 osób (o 0,2%), co wynikało z niższego napływu do bezrobocia w porównaniu do odpływu.**

Na koniec grudnia 2004 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 126.322 osoby, a stopa bezrobocia w województwie wyniosła 21,9% i była najniższa na przestrzeni ostatnich czterech lat. Wyższą liczbę bezrobotnych posiadało 12 województw, natomiast wyższą stopę bezrobocia posiadało 5 województw.

Poziom bezrobocia pozostaje zróżnicowany terytorialnie. Wysoki wskaźnik posiadają powiaty w północnej części województwa, z dużymi aglomeracjami miejskimi, w których zatrudnienie koncentrowało się wokół zakładów przemysłowych. Przekształcenia własnościowe, restrukturyzacja przedsiębiorstw przemysłu maszynowego, metalurgicznego, zbrojeniowego i hutnictwa przyczyniły się do znacznej redukcji zatrudnienia i wzrostu liczby osób pozostających bez pracy.

Najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiecie skarżyskim (32,8%), koneckim (32,1%), kieleckim i ostrowieckim (28,6%) oraz starachowickim (27,0%). **Niski poziom bezrobocia** notuje się na południu województwa, w powiatach: buskim (12,4%), kazimierskim (13,9%) i pińczowskim (15,5%), w których ludność utrzymuje się głównie z pracy w rolnictwie.

4.2. Wybrane grupy bezrobotnych

Bezrobotne kobiety stanowiły 49,7% ogółu zarejestrowanych (*w kraju 52,3%*). Na przestrzeni lat 1999 - 2001 w populacji bezrobotnych przeważały kobiety, natomiast od 2002 roku wyższy jest udział mężczyzn. Pomimo, iż kobiety są lepiej wykształcone od mężczyzn, jednak na rynku pracy znajdują się w trudniejszej sytuacji. Potwierdzeniem jest niższy poziom aktywności zawodowej kobiet niż mężczyzn oraz niższy wskaźnik zatrudnienia (36,2% wobec 47,8% dla mężczyzn). W przypadku utraty pracy mają większe trudności z ponownym zatrudnieniem.

Większość bezrobotnych to mieszkańcy wsi - 54,8% ogółu zarejestrowanych (*w kraju - 42,1%*). Zróżnicowanie terytorialne udziału bezrobotnych zamieszkałych na wsi wynika ze struktury demograficznej w województwie. **Najwyższy wskaźnik** występuje w powiatach: kieleckim (93,4%), włoszczowskim (77,9%) i opatowskim (77,0%), które charakteryzują się wysokim udziałem ludności zamieszkałej na wsi, natomiast **najniższy** w: ostrowieckim (29,0%), skarżyskim (31,8%) i starachowickim (43,0%), w których dominuje ludność miejska.

Prawo do zasiłku na koniec 2004 roku posiadało **14,6%** ogółu bezrobotnych (*w kraju 14,2%*), **bez prawa do zasiłku** zarejestrowanych było **85,4%** bezrobotnych. Udział omawianej subpopulacji systematycznie zmniejsza się, natomiast zwiększa się udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku.

Wśród bezrobotnych notuje się ponadto **wysoki udział osób bez stażu pracy (28,4%)** oraz **nie posiadających zawodu (22,5%)**. Od wielu lat najliczniej zarejestrowani pozostają bezrobotni posiadający zawody z grupy **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (31,2% ogółu)**.

4.3. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy

W strukturze bezrobotnych utrzymują się niekorzystne tendencje: wysoki odsetek ludzi młodych, niski poziom wykształcenia oraz długotrwałe pozostawanie bez pracy.

W końcu grudnia 2004 roku najczęściej zarejestrowanych było osób w wieku 25-34 lata, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 30% (*w kraju - 28,2%*). Drugą pod względem wielkości grupę stanowili bezrobotni w wieku 18 - 24 lata - 25,4% ogółu (*w kraju - 24,3%*). Udział omawianej subpopulacji od 1999 roku wykazuje tendencje spadkowe.

Łącznie osoby młode w wieku 18 - 34 lata stanowiły 55,4% ogółu bezrobotnych (*w kraju - 52,5%*).

Najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe - 35% (*w kraju - 33,8%*) oraz gimnazjalne i niższe - 25,3% (*w kraju - 32,3%*). Łącznie te dwie grupy stanowiły 60,3% ogółu bezrobotnych (*w kraju - 66,1%*). Dyplomami wyższych uczelni legitymowało się 7,3% bezrobotnych (*w kraju - 5%*).

Na koniec 2004 roku - 53% ogółu zarejestrowanych oczekiwało na pracę ponad rok (*w kraju - 52,2%*). Pomimo zmniejszenia się udziału i liczby długotrwałe bezrobotnych w porównaniu do 2003 roku, grupa ta stanowiła nadal ponad połowę bezrobotnych.

5. Polityka rynku pracy

Realizacja polityki rynku pracy oparta jest na wnikliwej diagnozie aktualnego stanu i uwarunkowań społeczno – gospodarczych, będącej podstawą do wyznaczenia kierunków rozwoju. Podmiotami zaangażowanymi w wykonanie jej założeń są: publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, oraz instytucje partnerstwa lokalnego.

Kluczową rolę w realizacji polityki rynku pracy w województwie spełnia Wojewódzki Urząd Pracy oraz powiatowe urzędy pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy, realizując zadania ustawowe, w latach 2002 – 2004 opracował i koordynował wdrażanie następujących programów rynku pracy:

- ***Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”***
– podstawowym celem programu było niedopuszczenie do tego, aby absolwenci szkół stawali się bezrobotnymi. Realizując program w latach 2002-2003, we współpracy z powiatowymi urzędami pracy, **aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu objęto łącznie 12.854 osoby**, utworzono 26 Gminnych Centrów Informacji i 4 Akademickie Biura Karier, a 26.547 absolwentów objęto działaniami nieangażującymi środków Funduszu Pracy.
- ***Program Aktywizacji Zawodowej Młodzieży „Świętokrzyska Szansa” oraz Program Aktywizacji Zawodowej Bezrobotnych Mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego „Droga do pracy”*** - celem strategicznym programów było zwiększenie szans młodzieży, w tym absolwentów na zatrudnienie i uzyskanie pierwszego doświadczenia zawodowego oraz aktywizacja zawodowa bezrobotnych mieszkańców województwa. W ramach pozyskanych przez samorząd województwa środków na realizację programów, **aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu we wszystkich powiatach objęto łącznie 2.113 osób.**
- ***Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich Komponent B-1 Reorientacja i Przekwalifikowania*** – celem programu finansowanego w 49% ze środków Banku Światowego i 51% z budżetu państwa, było zwiększenie pozarolniczego zatrudnienia na obszarach wiejskich dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej i bezrobotnych mieszkańców wsi poprzez udzielenie im pomocy w powiększaniu i wykorzystaniu ich możliwości zawodowych. Realizatorami programu były organizacje pozarządowe, firmy spoza sektora finansów publicznych oraz instytucje szkoleniowe. W latach 2002 – 2004, w ramach programu zrealizowano następujące rodzaje usług:
  - ***usługi w zakresie szkoleń,***
  - ***usługi w zakresie okresowego zatrudnienia,***
  - ***centra wspierania przedsiębiorczości,***
  - ***usługi w zakresie zatrudnienia,***
  - ***planowanie rozwoju lokalnego*** – w ramach którego zrealizowano m.in. szkolenia i usługi doradcze w zakresie przygotowania lokalnych programów promocji zatrudnienia i przedsiębiorczości, planowanie i opracowanie propozycji prac studialnych i materiałów promocyjnych, studia lokalnego potencjału gospodarczego.

Z usług skorzystało łącznie 21.375 osób.

- **Świętokrzyski Program Doskonalenia Kadr w ramach PHARE 2001 – Spójność Społeczna i Gospodarcza** – głównym celem działań w ramach programu była promocja zatrudnienia i rozwój zasobów ludzkich. Wojewódzki Urząd Pracy pełnił rolę koordynatora regionalnego. W programie zrealizowano następujące działania:
  - *szkolenia bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem,*
  - *promocja przedsiębiorczości,*
  - *szkolenia kadr małych i średnich przedsiębiorstw,*
  - *szkolenia nauczycieli, przedstawicieli samorządów lokalnych, partnerów społecznych i przedsiębiorców w zakresie przygotowania i wdrażania lokalnych paktów na rzecz zatrudnienia.*

W ramach Programu zaktywizowano łącznie ok. 3.900 osób.

- **Świętokrzyski Program Rozwoju Zasobów Ludzkich w ramach PHARE 2002 – Spójność Społeczna i Gospodarcza**, wdrażany od 2004 roku, ma na celu aktywizację poszczególnych grup społecznych, w szczególności osób mających trudności w odnalezieniu się na rynku pracy. Obejmuje m.in. szkolenia osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem, promocję przedsiębiorczości, wspieranie rozwoju lokalnego i partnerstwa na rzecz zatrudnienia. **Działaniami tymi objętych zostanie 1.550 osób.**
- **Program Rozwoju Zasobów Ludzkich w ramach PHARE 2003** – przewidziany do realizacji na 2006 rok, obejmuje m.in. szkolenia osób bezrobotnych i promocję przedsiębiorczości. **Działaniami w ramach Programu planuje się objąć 700 osób.**

Z dniem wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, województwo zyskało szansę na wykorzystanie funduszy strukturalnych do realizacji polityki regionalnej. Kluczowym instrumentem finansowym wspierającym działania w obszarze rynku pracy są środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Prawno – organizacyjne możliwości korzystania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stwarzają krajowe programy operacyjne. W dziedzinie polityki i rozwoju zasobów ludzkich, do najważniejszych z nich należą: **Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego**, których realizacja

przypada na lata 2004 – 2006. Stanowią one instrumenty nowoczesnej polityki rynku pracy, zgodnej z założeniami Europejskiej Strategii Zatrudnienia.

Przewidziane działania w ramach tych programów wzajemnie uzupełniają się, pozwalają wdrożyć kompleksowy system aktywizacji zawodowej mieszkańców regionu, ukierunkowany na osoby pracujące, kończące edukację i bezrobotne.

- **Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL)** – jest pierwszym, wdrażanym przez Wojewódzki Urząd Pracy programem operacyjnym w zakresie polityki zatrudnienia i rynku pracy. Działania realizowane w ramach Programu dotyczą bezpośrednio osób bezrobotnych.

Wojewódzki Urząd Pracy pełni rolę Instytucji Wdrażającej w odniesieniu do dwóch Działań:

- *1.2 - Perspektywy dla młodzieży,*
- *1.3 - Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.*

Działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” - ma na celu ograniczenie bezrobocia wśród młodzieży poprzez objęcie ich formami aktywizacji zawodowej. Realizacja wsparcia umożliwi wyposażenie młodzieży w odpowiednie przygotowanie do podjęcia pracy i dostosowanie profilu ich wykształcenia do aktualnych potrzeb pracodawców.

W ramach działania w 2004 roku wsparciem zostało objętych 3.433 osób, natomiast w 2005 roku planuje się zaktywizowanie 5.448 osób.

Działanie 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” – ukierunkowane jest na pomoc osobom długotrwale bezrobotnym. Realizacja przewidzianych w Działaniu form wsparcia umożliwi im ponowne wejście na rynek pracy, a z drugiej strony zachęci pracodawców do zatrudniania bezrobotnych, którzy mają długą przerwę w aktywności zawodowej. Dodatkowo osoby długotrwale bezrobotne, biorące udział w projektach, mają możliwość zapewnienia opieki nad dziećmi i innymi osobami od nich zależnymi, co wielokrotnie stanowiło barierę udziału w działaniach aktywizujących. Ma to na celu wsparcie polityki równości szans na rynku pracy, przyczyniając się do umożliwienia kobietom łączenia funkcji zawodowych i rodzinnych.

W ramach działania w 2004 roku wsparciem zostało objętych 3.885 osób, natomiast w 2005 roku planuje się zaktywizowanie 3.387 osób.

- **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)**

– ma na celu tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji poprzez wzmacnianie spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Priorytet II ZPORR: „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach” przewiduje możliwość realizacji szerokiego zakresu projektów ukierunkowanych na wzrost poziomu zatrudnienia i rozwój zasobów ludzkich. Realizowane w ramach Programu formy wsparcia uzupełniają działania w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich.

Wojewódzki Urząd Pracy, w ramach obowiązującej struktury zarządzania ZPORR, pełni rolę Instytucji Wdrażającej w odniesieniu do następujących działań:

- 2.1 - *Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie,*
- 2.3 - *Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa,*
- 2.4 - *Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.*

Działanie 2.1: „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie” – ma na celu podwyższanie i dostosowanie kwalifikacji zawodowych **pracujących osób dorosłych**, a przez to uelastycznienie i zwiększenie mobilności zawodowej osób pracujących lub uczących się, głównie z regionów zagrożonych marginalizacją, w tym z obszarów wiejskich, do potrzeb rynku pracy. Pozwoli to na zwiększenie konkurencyjności regionu na europejskim rynku pracy.

Działanie 2.3: „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” – ukierunkowane jest na zmianę struktury zatrudnienia mieszkańców obszarów wiejskich regionu. Potrzeba restrukturyzacji zatrudnienia na terenach wiejskich wiąże się z koniecznością przekwalifikowania osób, które są zagrożone bezrobociem na skutek likwidacji nieefektywnych ekonomicznie miejsc pracy w sektorze rolnym. Wymaga to wdrożenia działań umożliwiających podjęcie zatrudnienia w branżach pozarolniczych, w szczególności w sektorze usług.

Działanie 2.4: „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi” - ma na celu zmianę kwalifikacji zawodowych pracowników przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji, będących w okresie wypowiedzenia stosunku pracy z przyczyn zakładu pracy oraz osób zatrudnionych u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji.

Wszystkie formy aktywizacji zawodowej, przewidziane do realizacji w ramach działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy, są zgodne z europejską zasadą zachowania równości szans.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego pozwolą zwiększyć aktywność zawodową mieszkańców regionu, co przyczyni się do wzrostu zatrudnienia i rozwoju, zwiększenia potencjału zasobów ludzkich i wzmocnienia spójności społeczno – ekonomicznej regionu.

- **Realizacja przez Wojewódzki Urząd Pracy zadań związanych z poradnictwem i informacją zawodową oraz pośrednictwem pracy.**

Pomoc w wyborze zawodu, zmianie kwalifikacji, podjęciu lub zmianie zatrudnienia świadczona jest formie poradnictwa grupowego i indywidualnego.

Z usług poradnictwa zawodowego w 2004 roku skorzystały łącznie 874 osoby, w tym 624 bezrobotnych. W ramach poradnictwa grupowego w zajęciach warsztatowych wzięło udział 814 osób, wśród których znalazły się 564 osoby bezrobotne, w tym 305 kobiet, natomiast z informacji zawodowej skorzystało łącznie 1.714 osób, w tym 862 kobiety.

- **Działalność niepublicznych podmiotów i instytucji rynku pracy** w zakresie kreowania regionalnej polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich, wśród których największe znaczenie mają:

- **Ochotnicze Hufce Pracy,**
- **agencje zatrudnienia,**
- **instytucje szkoleniowe,**
- **instytucje partnerstwa lokalnego.**

Instytucje te współpracują z wojewódzkim oraz z powiatowymi urzędami pracy, biorąc udział we wdrażanych projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Niepubliczne instytucje rynku pracy w 2004 roku zrealizowały między innymi następujące przedsięwzięcia w zakresie polityki rynku pracy:

- **Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy** – zrealizowała Program „*Twoja wiedza – twój sukces*”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 1.5 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Grupę docelową stanowiła młodzież w wieku 15 – 24 lat, a w szczególności osoby nie uczące się i nie pracujące oraz absolwenci Ochotniczych Hufców Pracy, kończący w 2004 roku ostatnią klasę szkoły zawodowej lub kończący ostatni rok rzemieślniczej nauki zawodu.

W ramach Programu zaktywizowano 80 osób.

- **Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej:**
  - ✓ w latach 2003 – 2004 w ramach Programu Wspólnoty Europejskiej MŁODZIEŻ organizowała pracę wolontarystyczną na terenie krajów Unii Europejskiej dla młodzieży narażonej na społeczną marginalizację. W ramach Programu Fundacja wysłała do krajów Unii Europejskiej wolontariuszy, którzy poprzez pracę z dziećmi, osobami niepełnosprawnymi oraz poprzez współpracę z lokalnymi społecznościami rozwijali swoje kwalifikacje społeczne i zawodowe,
  - ✓ zrealizowała projekt „*Współpracuj i konkuruj*”, w ramach którego prowadzono szkolenia dla instytucji działających na rzecz pomocy społecznej w zakresie tworzenia Centrów i Klubów Integracji Społecznej,
  - ✓ wdrażała projekt „*Moja pierwsza firma od 0 do milionera*”; świadcząc usługi doradcze w zakresie pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych oraz przedakcesyjnych Unii Europejskiej.
- **EPRD - Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.:**
  - ✓ w ramach opracowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Świętokrzyskiego prowadziło działalność w zakresie wspierania rozwoju sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP). Zadanie obejmowało m.in. analizy regionalnego sektora MŚP pod kątem popytu na innowacje i nowe technologie a także wspieranie rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości. Działaniem tym objęto ponad 1.000 przedsiębiorstw,
  - ✓ w ramach programu PHARE przeprowadziło 316 sesji szkoleniowych dla pracodawców mogących stworzyć potencjalne miejsca pracy i dla pracowników instytucji administracji publicznej. Szkoleniami tymi objęto 8.804 osoby i ok. 300 firm i instytucji.

– **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Oddział Świętokrzyski w Kielcach:**

- ✓ programem „*Student – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych*”, objęto 248 osób niepełnosprawnych, którzy skorzystali z dofinansowania do kosztów nauki (czesne, dojazdy, zakwaterowanie, zakup pomocy naukowych), a także uczestniczyli w zajęciach mających na celu poprawienie sprawności fizycznej i psychicznej,
- ✓ w ramach realizacji programu „*System Obsługi Dofinansowań*” w 244 instytucjach z terenu województwa świętokrzyskiego zrekompensowano podwyższone koszty zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- ✓ programem „*Refundacja zwiększonych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych, u których stwierdzono epilepsję i niewidomych*” objęto 13 osób,
- ✓ dzięki realizacji programu „*Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej*” w 5 instytucjach wyposażono nowe miejsca pracy, a także zrefundowano koszty zatrudnienia niepełnosprawnych.

ROZDZIAŁ II.

Priorytety zadaniowe regionalnego i lokalnych rynków pracy w województwie

W oparciu o założenia Europejskiej Strategii Zatrudnienia, Narodowej Strategii Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich oraz diagnozę sytuacji na regionalnym rynku pracy, za najważniejsze priorytety na rzecz zatrudnienia w województwie, stanowiące strategiczne obszary działania w ramach Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia, uznaje się:

Priorytet 1. Aktywne i zapobiegawcze działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

W ramach tego priorytetu będą realizowane przedsięwzięcia i programy mające na celu wzrost poziomu zatrudnienia mieszkańców województwa, ze zwróceniem szczególnej uwagi na aktywizację młodzieży i długotrwale bezrobotnych. Priorytet ten obejmuje ponadto promowanie elastycznych form zatrudnienia i nowych usług rynku pracy (w tym systemu międzynarodowego pośrednictwa pracy EURES) oraz przedsięwzięcia związane z monitorowaniem lokalnych rynków pracy, doskonaleniem i rozwojem instrumentów rynku pracy.

Priorytet 2. Wzrost poziomu kwalifikacji mieszkańców regionu wynikający z potrzeb lokalnych rynków pracy oraz wspieranie form edukacji i kształcenia ustawicznego.

Działania przewidziane do realizacji ukierunkowane będą na wspieranie rozwoju kadr regionalnej gospodarki poprzez powiązanie systemu edukacji z potrzebami rynku pracy. Obejmą one modernizację i rozbudowę nowoczesnej oferty programowej w zakresie kształcenia ustawicznego, zwiększanie dostępu do edukacji poprzez doskonalenie systemu informacji o kształceniu ustawicznym, promocję kształcenia przez całe życie, jak również rozwijanie standardów kwalifikacji zawodowych, wynikających z faktycznych potrzeb regionalnego rynku pracy.

Priorytet 3. Reorientacja zawodowa osób zagrożonych bezrobociem na skutek procesów restrukturyzacyjnych i zmiany profilu regionalnej gospodarki.

W ramach tego priorytetu będą wdrażane przedsięwzięcia mające na celu zwiększanie szans reintegracji z rynkiem pracy wszystkich osób, które utraciły kontakt z pracą, bądź są zagrożone jej utratą w wyniku restrukturyzacji

poszczególnych gałęzi regionalnej gospodarki. Ze względu na strukturę i proporcje zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki regionalnej,

ważną grupę działań przewidzianych do realizacji stanowią przedsięwzięcia związane z reorientacją zawodową osób odchodzących z rolnictwa.

Priorytet 4. Rozwój przedsiębiorczości poprzez wspieranie podejmowania działalności gospodarczej, rozwój instytucji inkubujących przedsiębiorczość oraz wprowadzanie systemów jednorazowych pożyczek i dotacji na podjęcie własnej działalności.

Priorytet ten obejmuje ogół działań związanych ze wspieraniem przedsiębiorczości: wspieranie przedsiębiorstw w podejmowaniu inwestycji, rozwój biznesowego wsparcia dla przedsiębiorstw, rozbudowa systemu funduszy pożyczkowych i poręczeniowych, wspieranie rozwoju mikroprzedsiębiorstw, jak również wszelkie nowe rozwiązania dla kreowania korzystnych warunków dla zatrudnienia.

Priorytet 5. Aktywizacja zawodowa i wspieranie grup społecznych będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy połączone ze zwalczaniem dyskryminacji i dysproporcji w zatrudnieniu.

Realizowane działania będą ukierunkowane na wzrost poziomu zatrudnialności grup szczególnego ryzyka na rynku pracy, przede wszystkim poprzez wspieranie integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz aktywizację zawodową młodzieży narażonej na marginalizację. Priorytet ten obejmować będzie działania ukierunkowane na zwalczanie dyskryminacji w dostępie do zatrudnienia poprzez wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy oraz aktywizację zawodową kobiet.

Priorytet 6. Przeciwdziałanie bezrobociu i negatywnym zjawiskom społecznym na terenach wiejskich.

Działania realizowane w województwie ramach tego priorytetu ukierunkowane zostaną na aktywizację zawodową ludności wiejskiej. Obejmą one rozwój instrumentów i nowych usług rynku pracy dla potrzeb ludności wiejskiej, pomoc zawodową dla młodzieży z terenów wiejskich oraz wprowadzono nowe rozwiązania sprzyjające wzrostowi zatrudnienia na wsi.

Priorytety Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia są wyznacznikami polityki regionalnej, w ramach której będą realizowane wszelkie przedsięwzięcia i projekty w zakresie wzmocnienia potencjału osobowo - instytucjonalnego województwa.

Realizacja ww. priorytetów ma na celu osiągnięcie celu strategicznego Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia, jakim jest *zwiększenie zatrudnialności, wśród mieszkańców województwa.*

ROZDZIAŁ III.
Zadania na rzecz zatrudnienia w ramach wytycznych
Europejskiej Strategii Zatrudnienia
i Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia
na rok 2005

WYTYCZNA NR 1 - Aktywne i zapobiegawcze działania dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo

Kontekst: Województwo świętokrzyskie charakteryzuje się wysoką stopą bezrobocia, której towarzyszy niekorzystna struktura. Składają się na nią: wysoki odsetek ludzi młodych, niski poziom wykształcenia oraz długotrwałe pozostawanie bez pracy osób zarejestrowanych w urzędach pracy.

Osoby młode w wieku 18-34 lata stanowiły 55,4% ogółu bezrobotnych. Wysoki odsetek ogólnej liczby bezrobotnych stanowiły również osoby długotrwałe bezrobotne. Na pracę ponad rok oczekiwało 53% zarejestrowanych. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia był zróżnicowany w zależności od wieku i poziomu wykształcenia, tzn. im starsza grupa wiekowa oraz niższy poziom wykształcenia, tym wskaźnik ten był wyższy. Większość ze 102.670 bezrobotnych rejestrujących się w 2004 roku stanowiły osoby powracające po raz drugi i kolejny do rejestrów bezrobocia, a ich udział w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wyniósł prawie 76%.

Wśród długotrwałe bezrobotnych 27,4% nie posiadało stażu pracy, co w znacznym stopniu ograniczało ich szanse na znalezienie zatrudnienia.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/instytucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Aktywizacja zawodowa młodzieży.	Zwiększenie poziomu zatrudnienia ludzi młodych	Realizacja Priorytetu I programu SPO RZL – działanie 1.2 – „Perspektywy dla Młodzieży”, obejmującego następujące działania:	5.448 osób	18.287 tys. zł	Europejski Fundusz Społeczny	praca ciągła - 2005 rok
		<ul style="list-style-type: none"> • subsydiowanie zatrudnienia młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem subsydiowania zatrudnienia w sektorze Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz w trzecim sektorze, • staże / przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz szkolenia mające na celu dostosowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy poprzez nabycie kwalifikacji, ich podniesienie lub zmianę, • poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, • doradztwo, szkolenia oraz przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. 	7.060 osób		Fundusz Pracy	praca ciągła - 2005 rok
		Realizacja aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu przez powiatowe urzędy pracy	ponad		Fundusz Pracy	praca

		<p>w ramach Funduszu Pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prace interwencyjne, • szkolenia, • refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy, • staże, • jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, • przygotowanie zawodowe, • roboty publiczne. <p>Rozwój informacji i poradnictwa zawodowego dla młodzieży :</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie spotkań informacyjnych „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy”, - warsztaty poszukiwania pracy w ramach Indywidualnych Planów Działań, - poradnictwo i informacja zawodowa. <p>Przeprowadzenie przez Ochotnicze Hufce Pracy cyklu 8 warsztatów szkoleniowych z zakresu aktywizacji zawodowej młodzieży (Kielce, Starachowice, Busko-Zdrój, Mniów)</p> <p>Refundacja wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanych wynagrodzeń na podstawie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wypłata wynagrodzeń pracownikom młodocianym za praktyczną naukę zawodu przez zatrudniające ich zakłady pracy. 	5.000 osób			ciągła - 2005 rok
			120 osób	32 tys. zł	środki Ochotniczych Hufców Pracy, sponsorzy	luty - lipiec 2005
			1.483 osoby 432 pracodawców	3.007,82 tys. zł	Fundusz Pracy	praca ciągła - 2005 rok
2. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.	Ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn	1. Realizacja Działania 1.3 SPO RZL – „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” mającego na celu pomoc osobom długotrwale bezrobotnym w uzyskaniu zatrudnienia. Przewiduje się realizację	3.387 osób	11.368 tys.zł	Europejski Fundusz Społeczny	praca ciągła - 2005 rok

		<p>projektów w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • subsydiowania zatrudnienia, • doradztwa i szkoleń oraz udzielania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, • przygotowania zawodowego w miejscu pracy oraz szkoleń mających na celu dostosowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy poprzez nabycie kwalifikacji, ich podniesie lub zmianę, • usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy z uwzględnieniem indywidualnych planów działań adresowanych do osób bezrobotnych przez okres do 24 miesięcy. 	400 osób		Fundusz Phare środki budżetu państwa	praca ciągła - 2005 rok
			3.500 osób		Fundusz Pracy	praca ciągła - 2005 rok
		2. Realizacja szkoleń dostosowujących kwalifikacje osób długotrwale bezrobotnych do aktualnych potrzeb rynku pracy w ramach programu Phare 2002 Rozwój Zasobów Ludzkich (RZL).	2.100 osób		Fundusz Pracy	praca ciągła - 2005 rok
		3. Realizacja aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, adresowanych do osób długotrwale bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy w formie: <ul style="list-style-type: none"> • szkoleń, • prac interwencyjnych, • refundacji kosztów wyposażenia, i doposażenia stanowiska pracy, • staży, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, • przygotowania zawodowego, • robót publicznych. 				
		4. Świadczenie usług w zakresie informacji zawodowej, wspomagającej podejmowanie decyzji zawodowych.				

<p>3. Doskonalenie i rozwój instrumentów i instytucji rynku pracy.</p>	<p>Dostosowanie usług świadczonych przez instytucje rynku pracy do potrzeb w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy.</p>	<p>1. Poprawa jakości usług z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowywanie i wdrażanie standardów kwalifikacji zawodowych dla doradców zawodowych i liderów klubów pracy, • szkolenie ww. kadry według modelowych programów, • doposażenie urzędów pracy w nowoczesne narzędzia pracy, • realizację szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe kadry powiatowych urzędów pracy, tj. doradców zawodowych i liderów klubów pracy. Przeprowadzone zostaną szkolenia z zakresu poradnictwa zawodowego na odległość, stosowania Zestawu Hollanda do Samobadania, Metody Edukacyjnej. <p>2. Wspieranie niepublicznych instytucji rynku pracy poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozszerzanie sieci Gminnych Centrów Informacji, Akademickich Biur Karier, Szkolnych Ośrodków Kariery, Młodzieżowych Centrów Informacji Zawodowej przy Ochotniczych Hufcach Pracy, • promowanie działań istniejących już placówek, • organizowanie spotkań informacyjno-szkoleniowych dla kadry Gminnych Centrów Informacji i Akademickich Biur Karier. <p>3. Rozwijanie Młodzieżowych Biur Pracy poprzez lokalizację swoich oddziałów na terenach małomiasteczkowych i wiejskich. Unowocześnianie i wyposażanie jednostek</p>	<p>uzyskanie przez 20 doradców zawodowych i liderów klubów pracy licencji zawodowych</p> <p>500 osób</p>		<p>Fundusz Pracy</p> <p>grant Ministerstwa Gospodarki i Pracy</p> <p>środki Ochotniczych Hufców Pracy, sponsorzy, pracodawcy</p>	<p>praca ciągła - 2005 rok</p> <p>czerwiec - grudzień 2005</p>
--	--	--	--	--	--	--

		w sprzęt komputerowy, dostęp do internetu, informacje i publikacje dotyczące rynku pracy				
4. Podwyższenie jakości usług poradnictwa zawodowego.	Rozwój informacji i poradnictwa zawodowego w instytucjach rynku pracy.	<p>1. Współpraca pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia i niepublicznymi instytucjami rynku pracy w zakresie podnoszenia poziomu świadczonych usług w zakresie poradnictwa zawodowego.</p> <p>2. Propagowanie poradnictwa zawodowego na odległość (internet, telefon) jako nowoczesnej formy stosowanej w eurodoradztwie, zwiększającej dostępność usług doradczych dla osób niepełnosprawnych, opiekujących się małymi dziećmi i innymi członkami rodziny.</p> <p>3. Warsztaty szkoleniowe z doradztwa zawodowego i aktywizacji zawodowej prowadzone przez Kluby Pracy i Młodzieżowe Biura Pracy.</p>	600 osób		Fundusz Pracy	praca ciągła - 2005 rok
			1500 osób	21 tys. zł	środki Ochotniczych Hufców Pracy	praca ciągła - 2005 rok
5. Nowe metody finansowania usług pośrednictwa pracy	Poprawienie zakresu i jakości usług pośrednictwa pracy na rzecz długotrwale bezrobotnych	<p>1. Dodatki do wynagrodzeń dla pośredników publicznych służb zatrudnienia w zależności od posiadanego stopnia licencji i efektów pracy</p> <p>2. Wdrażanie przez Powiatowe Urzędy Pracy systemu motywującego pośredników pracy do podwyższania kwalifikacji zawodowych poprzez wypłacanie dodatków dla licencjonowanych pośredników</p> <p>3. Cykliczne szkolenia pośredników pracy w urzędach pracy</p>	30 osób		Fundusz Pracy	praca ciągła - 2005 rok
Przewidywane efekty:						
<ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie młodzieży poruszania się na rynku pracy i uzyskania zatrudnienia lub uruchomienia działalności gospodarczej poprzez zdobycie nowych kwalifikacji i kompetencji zawodowych, pomoc w postaci doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej oraz przyznawania środków finansowych na jej rozpoczęcie (zgodnie z założeniami programów szkoleniowych 90% osób długotrwale bezrobotnych, zakwalifikowanych do udziału w szkoleniach, ukończy je z wynikiem pozytywnym). • Wzrost zatrudnienia młodych ludzi w przedsiębiorstwach poprzez system refundacji wyposażenia stanowisk pracy oraz staże absolwenckie (zakładana efektywność staży i refundacji wyposażenia stanowisk pracy wynosi 30%). • Podwyższenie i zdobycie nowych kwalifikacji przez długotrwale bezrobotnych, dzięki którym 30% spośród nich znajdzie stałe zatrudnienie po zakończeniu uczestnictwa 						

w programie.

- Wzrost poziomu samozatrudnienia dzięki przyznawaniu jednorazowych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej (zgodnie z założeniami ok. 70% osób, którym udzielono dotacji będzie kontynuować działalność gospodarczą minimum 12 miesięcy).
- Ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia poprzez objęcie osób długotrwale bezrobotnych działaniami z zakresu poradnictwa zawodowego
- Uruchomienie nowych Gminnych Centrów Informacji i Akademickich Biur Karier w wyniku przeprowadzenia wskazanych przez MGIP konkursów na udzielenie grantów.
- Podniesienie kwalifikacji zawodowych przez 20 doradców i liderów klubów pracy powiatowych urzędów pracy województwa świętokrzyskiego.
- Zwiększenie liczby osób korzystających z usług informacji i poradnictwa zawodowego (80% osób objętych poradnictwem zawodowym podwyższy poziom samooceny, a w 90% przypadków nastąpi istotny wzrost poziomu wiedzy na temat mechanizmów rynku pracy).
- Wzrost skuteczności pośrednictwa pracy.

WYTYCZNA NR 2 - TWORZENIE MIEJSC PRACY I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Kontekst: Województwo z punktu widzenia rozwoju gospodarczego oraz poziomu konkurencyjności zaliczane jest do regionów słabszych. Niska pozycja województwa wynika ze struktury gospodarki regionu, w której dominują mało efektywne działy produkcji. Region jest postrzegany jako mało atrakcyjny do lokowania kapitału, stąd mała liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego.

Wskaźnik przedsiębiorczości (803 podmioty na 10.000 mieszkańców średniej krajowej 938) wskazuje na bardzo słabo rozwinięty sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Dysproporcje w rozwoju przedsiębiorczości w województwie charakteryzuje 2,5-krotna różnica w wielkości tego wskaźnika w miastach i na wsi.

Przedsiębiorstwa napotykać na największe przeszkody w początkowym okresie działalności. Problemy te są związane zarówno z brakiem kapitału jak i specjalistycznej wiedzy na temat zarządzania przedsiębiorstwem w warunkach konkurencji. Przedsiębiorcy coraz częściej zaczynają korzystać ze wsparcia i pomocy instytucji doradczych, informacyjnych i konsultacyjnych. Wydaje się właściwe wsparcie przedsiębiorstw w ich działaniach ukierunkowanych na podniesienie zdolności do konkurencji na Jednolitym Rynku Europejskim, poprzez udzielenie im pomocy w zakresie dostępu do specjalistycznych usług doradczych.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/instytucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Wsparcie przedsiębiorstw w podejmowaniu inwestycji	Zwiększenie konkurencyjności i dostosowanie przedsiębiorstw do działania na Jednolitym Rynku Europejskim poprzez unowocześnienie oferty produktowej i technologicznej oraz zwiększenie	1. Realizacja przez Staropolską Izbę Przemysłowo – Handlową Działań: 2.1 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez doradztwo” oraz 2.3 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez inwestycje” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw.			Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, budżet państwa	Praca ciągła - 2005 rok

	nakładów inwestycyjnych.					
		<p>2. Realizacja programu: „Modelowanie kariery zawodowej kadr MŚP przy zastosowaniu podejścia indywidualnego” Promocja i szkolenia przygotowawcze”, obejmującego następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierunkowa kampania informacyjno – promocyjna obejmująca cykl 7 konferencji i 5 seminariów informujących o programie i oferowanych usługach. Uczestnikami konferencji będą potencjalni finalni beneficjenci (uczestnicy szkoleń oraz przedstawiciele administracji, władz samorządowych, organizacji pozarządowych). Natomiast uczestnikami seminariów będą właściciele i dyrektorzy firm, • publiczna kampania informacyjno - promocyjna zmierzająca do przeprowadzenia naboru przyszłych uczestników szkoleń i studiów podyplomowych, • szkolenia ogólne przygotowawcze. Etap wstępny szkoleń będzie dotyczył określenia predyspozycji zawodowych oraz wytyczenia każdemu beneficjentowi kierunków kształcenia. Wytyczanie ścieżki kształcenia będzie uwzględniało oczekiwania pracodawcy w zakresie roli danego pracownika i jego zadań w firmie. W ramach publicznej promocji zostaną zaoferowane konkretne kierunki i formy kształcenia precyzyjnie zidentyfikowane 	<p>min. 500 pracowników małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>ok. 100 małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>120 osób</p> <p>30 osób</p> <p>350 osób</p>	4.185,79 tys.zł	Europejski Fundusz Społeczny, środki budżetu państwa	Marzec 2005 – sierpień 2007

		<p>w początkowym stadium projektu.</p> <p>3. Studia podyplomowe i szkolenia tematyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja rocznych studiów podyplomowych, • realizacja dwuletnich menażerskich studiów podyplomowych, • prowadzenie rocznych szkoleń tematycznych. Celem tych szkoleń jest uzupełnienie wiedzy (m.in. języki obce, techniki informacyjno-komunikacyjne, rachunkowość, prawo pracy i inne) w zakresie dobranym do indywidualnych potrzeb uczestników i potrzeb pracodawców, związanych z podniesieniem konkretnych, potrzebnych na danym stanowisku pracy, kwalifikacji zawodowych. 				
<p>2. Rozwój biznesowego wsparcia dla przedsiębiorstw – doradztwo i instytucje wspomagające.</p>	<p>Ułatwienie przedsiębiorcom dostępu do specjalistycznej pomocy biznesowej i doradczej. Zwiększenie konkurencyjności i przedsiębiorstw poprzez zwiększenie dostępu do specjalistycznego doradztwa.</p>	<p>1. Udzielanie wsparcia finansowego związanego z pokryciem części kosztów specjalistycznego doradztwa, nie związanego z bieżącą działalnością przedsiębiorstwa. (Zadanie wdrażane będzie w ramach Działania 3.4 ZPORR).</p> <p>2. Pozyskanie przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej środków na realizację Działania 2.5 „Promocja przedsiębiorczości” ZPORR i wdrażanie w ramach Działania następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia dla bezrobotnych absolwentów, • coaching, • doradztwo, • wypłaty wsparcia pomostowego, i mikrograntów dla beneficjentów. <p>3. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla przedsiębiorców, prowadzonego przez Staropolską Izbę</p>	<p>10-20 instytucji</p> <p>25 osób</p> <p>240 przedsiębiorców</p>	<p>924,96 tys. zł</p> <p>ok. 1.000 tys. zł</p> <p>60.000 zł</p>	<p>Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, budżet państwa</p> <p>Europejski Fundusz Społeczny</p> <p>100% dotacja celowa budżetu państwa</p>	<p>Marzec 2005 – grudzień 2005</p> <p>druga połowa 2005 roku</p> <p>praca ciągła 2005 rok</p>

		<p>Przemysłowo – Handlową – udzielanie informacji i doradztwo dla MŚP w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • programów pomocowych, • źródeł finansowania działalności gospodarczej, • administracyjno – prawnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej, • dostępu do innych płatnych usług doradczych. 				
3. Rozbudowa systemu funduszy pożyczkowych i poręczeniowych	Ułatwienie przedsiębiorcom dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji dla pobudzenia inwestycji przedsiębiorstw i podniesienia ich konkurencyjności	Dokapitalizowanie funduszu poręczeniowego, i stworzenie łatwiejszego dostępu do otrzymania kredytów bankowych, a tym samym większe możliwości stabilnego rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.		100 tys. zł	budżet samorządu województwa	styczeń – grudzień 2005
4. Promocja przedsiębiorczości – wsparcie dla rozwoju mikroprzedsiębiorstw	Stymulowanie powstawania nowych mikroprzedsiębiorstw oraz zapewnienie nowopowstałym pomocy w wykorzystaniu dostępnych instrumentów wsparcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie na rzecz osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej w postaci szkoleń i doradztwa biznesowego w ramach programu Phare 2002 Rozwój Zasobów Ludzkich i Promocja Przedsiębiorczości 2. W ramach Działania 2.5 ZPORR udzielane będzie kompleksowe, bezpośrednie wsparcie osobom, które mają zamiar rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Realizacja działania będzie odbywać się poprzez sieć ośrodków świadczących usługi szkoleniowo – doradcze. 	300 osób 300-400 osób	7.972,47 tys.zł	Fundusz Phare 2002, budżet państwa Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	Praca ciągła 2005 rok styczeń – grudzień 2005

Przewidywane efekty:

- Objęcie wsparciem do końca roku 2005 około 360 przedsiębiorstw z terenu województwa, czego bezpośrednim efektem będzie zwiększenie postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach i lepsze przygotowanie do wprowadzenia na rynek nowej grupy produktów i usług, a także zwiększenie możliwości poszerzenia oferty eksportowej.
- Ukończenie przez ponad 120 osób studiów podyplomowych, i objęcie 350 osób szkoleniami tematycznymi.
- Utrzymanie miejsc pracy zarówno w przedsiębiorstwach, którym udzielono wsparcia, jak również w firmach z nimi kooperujących.
- Powstanie około 100-150 nowych mikroprzedsiębiorstw, w tym ok. 50% zostanie utworzonych przez osoby odchodzące z rolnictwa. Około 20% prowadzonych będzie przez kobiety, a 15% przez młodzież do 25 lat.
- Utworzenie regionalnego funduszu poręczeń kredytowych i równomierne rozmieszczenie jego lokalnych

odpowiedników, umożliwiających dostęp do poręczeń przedsiębiorcom ze wszystkich powiatów województwa w jednakowym stopniu. Realizacja zadania powinna pośrednio przyczynić się do wzrostu nakładów inwestycyjnych w sektorze przedsiębiorstw, a tym samym utrzymania istniejących i powstawania nowych miejsc pracy.

WYTYCZNA NR 3 - DOSTOSOWANIE DO ZMIAN ORAZ PROMOCJA ZDOLNOŚCI PRZYSTOSOWAWCZYCH I MOBILNOŚCI NA RYNKU PRACY

Kontekst: Charakterystyka rynku pracy w województwie wskazuje na niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy do aktualnych potrzeb pracodawców oraz zbyt niskie kwalifikacje siły roboczej. Aktualnie wzrasta zapotrzebowanie na pracowników z wysokimi kwalifikacjami posiadających doświadczenie zawodowe oraz wysoki poziom kompetencji ogólnych.

Barierą rozwoju przedsiębiorstw jest zbyt mała zdolność adaptacji do nowych warunków gospodarczych. Konieczne jest stałe podwyższanie kwalifikacji pracowników oraz kadry zarządzającej, mające na celu wzmacnianie ich konkurencyjności. Zwiększeniu zatrudniania służy także wprowadzanie elastycznych form zatrudnienia.

Istotny problem stanowi trudna sytuacja osób dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi w przemyśle oraz osób odchodzących z rolnictwa wskutek zmiany profilu regionalnej gospodarki. Istnieje potrzeba wprowadzenia systemu usług adresowanych do tej grupy osób, umożliwiających ich przekwalifikowanie i dostosowanie umiejętności zawodowych do aktualnych potrzeb rynku pracy.

W oparciu o wytyczne Europejskich Służb Zatrudnienia EURES na lata 2004 – 2007, 16 – osobowa kadra doradców i asystentów EURES z wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy realizować będzie Plan Działania, zakładający pomoc osobom bezrobotnym, poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz informacji nt. warunków życia

w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/instytucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki.	Podniesienie konkurencyjności i rozwój potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw poprzez inwestycje w kadry	<ol style="list-style-type: none"> Realizacja Działania 2.3 „Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki” przez Staropolską Izbę Przemysłowo – Handlową”-schemat „a” Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr. Przedsięwzięcie zakłada realizację ok. 15 projektów ukierunkowanych na wsparcie finansowe przedsiębiorstw w celu doskonalenia kwalifikacji ich kadr Realizacja przez Centrum Kształcenia Praktycznego w Starachowicach kursów podnoszących konkurencyjność i adaptacyjność przedsiębiorstw poprzez kształcenie kadr: 	164 osoby	80,7 tys. zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa Europejski Fundusz Społeczny, środki prywatne	praca ciągła 2005 rok praca ciągła 2005 rok

		<ul style="list-style-type: none"> • kursy ukierunkowane na zdobywanie kwalifikacji związanych z obsługą nowoczesnych technologii, • kursy językowe. 				
2. Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi	Zmiana kwalifikacji zawodowych pracowników sektorów restrukturyzowanych oraz innych osób zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku procesów restrukturyzacyjnych.	<p>Realizacja Działania 2.4. „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Ogólnym celem działania jest dostosowanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych. Cel ma być zrealizowany poprzez zmianę kwalifikacji zawodowych pracowników przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji, a także innych osób zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku procesów restrukturyzacyjnych w celu umożliwienia tym osobom wykonywania nowych zawodów.</p> <p>W wyniku realizowanych przedsięwzięć mężczyźni i kobiety zostaną wyposażeni w nowe umiejętności umożliwiające ponowne zatrudnienie. W ramach realizacji powyższego celu, przewiduje się następujące formy wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia i kursy, mające na celu nabycie kwalifikacji i umiejętności zawodowych związanych z nowym zawodem, • usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i osiągnięcia nowych umiejętności zawodowych, w tym indywidualne plany działań polegające na udzielaniu osobom zagrożonym utratą zatrudnienia pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, • pośrednictwo pracy na terytorium RP, • informacja zawodowa, • subsydiowane zatrudnienie w nowym miejscu pracy. 		8.549 tys.zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	praca ciągła 2005 rok

3. Wdrożenie systemu EURES	Wspieranie mobilności na krajowym i europejskim rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania informacyjno-doradcze mające na celu pomoc osobom poszukującym pracy i bezrobotnym z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • ofert pracy, • warunków życia i pracy w poszczególnych krajach Unii Europejskiej, • możliwości kształcenia za granicami kraju. 2. Szkolenia przygotowujące bezrobotnych do podjęcia pracy za granicą z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowania strony EURES oraz korzystania z bazy ofert pracy EURES, • zasady redagowania dokumentów aplikacyjnych. 3. Kadra EURES (pracownicy pełniący funkcje doradcy i asystentów EURES), będzie udzielała również informacji nt.: <ul style="list-style-type: none"> • ustawodawstwa społecznego oraz podatkowego, • edukacji oraz ochrony zdrowia. 4. Promocja usług EURES poprzez regionalne media (telewizja, radio, prasa) – cykl 25 artykułów w lokalnych mediach; publikacja płatnych materiałów promocyjnych. 5. Spotkania informacyjne dla przedstawicieli samorządów lokalnych, stowarzyszeń, fundacji, absolwentów uczelni wyższych, organizacji pracodawców i pracodawców na poziomie województwa i lokalnym. 6. Promocja nowoczesnych technik rekrutacji (internetowa giełda pracy, video konferencje, prezentacje multimedialne) 	1000 osób	1.000 zł	Grant EURES	praca ciągła – 2005 - 2006
				2.000 zł	Grant EURES	praca ciągła – 2005 - 2006
			80 osób	1.800 zł	Grant EURES	II - IV kwartał 2005 roku
				7.000 zł	Grant EURES	praca ciągła – 2005 - 2006
5. Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz systemu prognozowani	Koordynacja kierunków kształcenia i szkolenia bezrobotnych i osób poszukujących pracy z potrzebami	Realizacja Działania 2.1 ZPORR przez Wojewódzki Urząd Pracy, zakładającego realizację projektów z zakresu badań i analiz dla potrzeb regionalnego rynku pracy obejmujących analizy sytuacji na regionalnym rynku pracy, w tym w szczególności w zakresie:			Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	praca ciągła – 2005 - 2006

a popytu na pracę.	rynku pracy. Sporządzenie prognoz popytu na pracę w ujęciu kwalifikacyjnym i przestrzennym na lata 2006 – 2015.	<ul style="list-style-type: none"> • przewidywanej sytuacji na rynku pracy wybranych zawodów, sektorów/branż, • przewidywanych oczekiwań pracodawców odnośnie pożądaných kwalifikacji i umiejętności pracowniczych, • pożądaných usług szkoleniowych, zachodzących zmian w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, • rozwoju społeczno-gospodarczego regionów • publikowanie wyników przeprowadzonych badań, analiz i ekspertyz. 				
6. Monitorowanie lokalnych rynków pracy.	Polepszenie jakości usług rynku pracy w oparciu o analizę lokalnego rynku pracy i zdobytą wiedzę dotyczącą popytu i podaży pracy.	Prowadzenie bieżącego monitoringu sytuacji na regionalnym rynku pracy przez Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z powiatowymi urzędami pracy województwa			budżet WUP	praca ciągła 2005 rok
Przewidywane efekty:						
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój potencjału kadr w województwie, służący podniesieniu ich konkurencyjności oraz wzmocnieniu pozycji rynkowej. • Zdobycie nowego zawodu przez osoby zagrożone procesami restrukturyzacyjnymi (przewiduje się, że 20% osób objętych Działaniem 2.4 ZPORR znajdzie zatrudnienie poza sektorami restrukturyzowanymi w ciągu 6 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w projekcie). • Wzrost poziomu wiedzy na temat europejskich rynków pracy i możliwości podejmowania zatrudnienia na obszarze Unii Europejskiej. • Przekazanie pracodawcom i organizacjom pracodawców odpowiedniej wiedzy o możliwościach, jakie daje EURES poprzez zaplanowane spotkania i rozpowszechnienie materiałów reklamowych i informacyjnych. 						

WYTYCZNA NR 4 - PROMOWANIE ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO I UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Kontekst: Zwiększenie inwestycji w rozwój kapitału ludzkiego wymaga kształtowania pozytywnych postaw do uczenia się przez całe życie, począwszy od wieku młodzieńczego. W stosunku do dorosłych i osób starszych ważnym czynnikiem promującym kształcenie ustawiczne jest stosowanie odpowiednich form i metod uczenia się.

Jednym z podstawowych wyznaczników potencjału zasobów ludzkich w regionie jest ogólny poziom rozwoju instytucji edukacyjnych, który ma bezpośredni wpływ na jakość i poziom wykształcenia ludności. W 1999 roku zapoczątkowana została w Polsce reforma systemu edukacji, która stwarzając nową strukturę szkolnictwa gwarantującą różnorodne drogi edukacyjne, stała się ważnym krokiem w kierunku dostosowywania systemu kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy.

Prowadzony przez Wojewódzki Urząd Pracy rejestr instytucji szkoleniowych stanowić będzie bazę informacyjną o ofercie szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Dostępna

oferta edukacyjno – szkoleniowa winna gwarantować jakość i efektywności kształcenia, co przyczyni się do wzrostu poziomu kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych oraz zwiększenia ich mobilności zawodowej.

Najbardziej zagrożone bezrobociem są osoby o relatywnie niższym poziomie wykształcenia, co przy braku kwalifikacji zawodowych jest główną przyczyną trudności na rynku pracy. Najwięcej bezrobotnych w województwie posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe. Łącznie te grupy stanowiły 60,3% ogółu bezrobotnych. Najmniej osób legitymowało się dyplomami wyższych uczelni.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/institucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Doskonalenie systemu informacji o kształceniu ustawicznym.	Opracowanie i wdrożenie systemu informacji o możliwościach kształcenia ustawicznego; utworzenie rejestru wojewódzkiego instytucji realizujących kształcenie ustawiczne.	<ol style="list-style-type: none"> Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych zainteresowanych uzyskaniem środków publicznych na szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy. Umieszczenie na stronie internetowej WUP w Kielcach wykazu instytucji szkoleniowych wpisanych do rejestru dla województwa świętokrzyskiego. 			budżet WUP	<p>praca ciągła 2005 rok</p> <p>praca ciągła 2005 rok</p>
2. Rozwijanie standardów kwalifikacji zawodowych.	Podniesienie jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego powiązanego z potrzebami rynku pracy oraz stworzenie podstaw dla budowy systemu przejrzystości i uznawania kwalifikacji.	<ol style="list-style-type: none"> Przejęcie przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego prowadzenia Instruktorskich Kursów Kwalifikacyjnych od Narodowego Centrum Kultury Wdrożenie stypendiów za wyniki w nauce w publicznych szkołach i w nauczycielskim kolegium języków obcych, prowadzonych przez samorząd województwa świętokrzyskiego. 	4 placówki	30.000 zł	<p>budżet samorządu województwa</p> <p>budżet samorządu województwa</p>	<p>do końca 2005 r.</p> <p>II kwartał 2005 roku</p>
3. Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie.	Zwiększenie dostępu do edukacji na wszystkich poziomach kształcenia z uwzględnieniem promocji uczenia się przez całe życie na obszarach wiejskich.	<p>Realizacja Działań 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”, 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa”, 2.4 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi” w ramach ZPORR, obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> szkolenia dla pracujących osób dorosłych, w tym w zakresie języków obcych oraz wykorzystania technik 			Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa, środki prywatne	praca ciągła 2005 rok

		<p>informatycznych i komunikacyjnych (ITC);</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia i kursy, mające na celu nabycie umiejętności i kwalifikacji zawodowych związanych z nowym zawodem. 				
4. Podwyższenie jakości edukacji stosownie do potrzeb rynku pracy	Wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia m.in. poprzez upowszechnienie wykorzystania nowoczesnych technologii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana struktury organizacyjnej placówek oświatowych, dla których organem założycielskim jest samorząd województwa (Medyczne Studium Zawodowe w Morawicy, Medyczne Studium w Starachowicach, Policealna Szkoła Pracowników Służb Społecznych w Skarżysku-Kamiennej) i dostosowanie oferty kształcenia tych szkół do zmieniających się potrzeb rynku pracy. 2. Organizacja międzynarodowych praktyk zawodowych w ramach projektu Leonardo da Vinci przez Centrum Kształcenia Praktycznego w Starachowicach, 	4 placówki 26 osób	24.592 EUR	<p>budżet samorządu województwa (środki oświatowych jednostek organizacyjnych</p> <p>Projekt Leonardo da Vinci</p>	<p>do 31 sierpnia 2005 roku</p> <p>rok szkolny 2005/2006</p> <p>praca ciągła 2005 rok</p>
5. Realizacja przez Ochotnicze Hufce Pracy kursów zawodowych wyposażających beneficjentów w kwalifikacje zgodne z wymogami rynku pracy	Korelacja kształcenia zawodowego i ustawicznego z potrzebami lokalnych rynków pracy Zwiększenie mobilności zawodowej i zdolności do uzyskania i utrzymania zatrudnienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe 2. Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy 3. Warsztaty z zakresu aktywizacji zawodowej 4. Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne 5. Warsztaty z zakresu przedsiębiorczości 	120 osób	102.488,50 tys. zł	<p>środki Ochotniczych Hufców Pracy, Fundusz Pracy, środki prywatne.</p>	praca ciągła 2005 rok
Przewidywane efekty:	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie bazy danych zawierającej aktualne informacje o jednostkach szkoleniowych działających na terenie województwa oraz upowszechnienie ich ofert szkoleniowych; stworzenie źródła informacji dla urzędów pracy, ich klientów oraz wszystkich zainteresowanych możliwościami kształcenia w formach pozaszkolnych. • Dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego do potrzeb regionalnego rynku pracy. • Racjonalne wykorzystanie instytucjonalnych i kadrowych zasobów regionalnych. • Zwiększenie potencjału edukacyjnego bibliotek pedagogicznych, a w szczególności powszechne udostępnienie możliwości korzystania z księgozbiorów bibliotek pedagogicznych (w tym poprzez internet). • Unowocześnienie bazy dydaktycznej, wzbogacenie oferty programowej i podniesienie kwalifikacji kadr szkół podległych samorządowi województwa. • Podniesienie poczucia własnej wartości uczniów szkół policealnych i nauczycielskich kolegów języków obcych, którzy z różnych przyczyn nie mogli podjąć nauki w szkołach innego typu; uzyskiwanie przez uczniów i słuchaczy lepszych wyników w nauce, a tym samym podniesienie poziomu ich wykształcenia. 					

WYTYCZNA NR 5 - ZWIĘKSZENIE PODAŻY SIŁY ROBOCZEJ I WSPIERANIE AKTYWNEGO STARZENIA SIĘ

Kontekst: Kształtowanie się podaży pracy w województwie wynika zarówno z tendencji demograficznych, jak również z szeregu procesów wpływających na dezaktywację ludności tj. wcześniejszych emerytur, zasiłków, świadczeń przedemerytalnych, wydłużenia okresu kształcenia i wzrostu wskaźnika skolaryzacji. Trend współczynnika aktywności zawodowej ludności, wskazujący na stopień ekonomicznego wykorzystania potencjalnych zasobów pracy w latach 90-tych malał.

W województwie duży obszar niewykorzystanej siły roboczej stanowią tereny wiejskie. Na wsi, oprócz bezrobocia jawnego, występuje bezrobocie utajone, nigdzie nierejestrowane. Szacuje się, że dotyka ono ok. 40% ludności wiejskiej posiadającej indywidualne gospodarstwa rolne. Ukryte bezrobocie na wsi spowodowane jest dysproporcją między przyrostem ludności wiejskiej a możliwościami jej zatrudnienia, głównie ze względu na niedostateczne zdolności wytwórcze gospodarstw rolnych oraz brak możliwości wchłonięcia nadwyżek siły roboczej przez rynek pracy w miastach. W ostatnich latach nadwyżki siły roboczej zasiły dodatkowo mieszkające na wsi osoby, które utraciły pracę w pozarolniczych działach gospodarki i powróciły do własnej gospodarki (tzw. ludność dwuzawodowa).

Rozwój społeczno-gospodarczy obszarów wiejskich i dostosowanie ich do funkcjonowania w warunkach Unii Europejskiej wymaga dodatkowej aktywności ekonomicznej mieszkańców wsi. Konieczne staje się przygotowanie ich do restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw poprzez różne formy wsparcia oraz przemieszczania zasobów ludzkich do tworzonych miejsc w obszarach pozarolniczych.

Malejąca liczbą urodzin przyczyni się w przyszłości do zmniejszenia zasobów pracy i ograniczyć wydolność systemu transferów socjalnych, ważne jest tworzenie warunków dla zatrudniania osób starszych. Oznacza to budowanie klimatu wśród pracodawców do podtrzymywania zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia oraz różne formy aktywizacji w publicznej polityce rynku pracy na rzecz zmiany ich kwalifikacji i postaw.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/instytucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej.	Zmniejszenie bezrobocia ukrytego na wsi i zagospodarowanie nadwyżek zasobów pracy.	Działanie 2.3 ZPORR „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” obejmujące następujące formy wsparcia mieszkańców obszarów wiejskich : <ul style="list-style-type: none"> • subsydiowanie zatrudnienia (dotyczy przedsiębiorstw spoza branż restrukturyzowanych), • szkolenia i kursy zawodowe, • krajowe pośrednictwo pracy, • informacja zawodowa, • usługi doradcze, w tym IPD (Indywidualne Plany Działań). 		6.895 tys.zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	praca ciągła 2005 rok

2. Aktywizacja osób w wieku powyżej 50 roku życia.	Zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia przy zachowaniu niezbędnych systemów bezpieczeństwa socjalnego osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy	Program „50+” obejmujący aktywizację osób tracących uprawnienia do rent z tytułu niezdolności do pracy i do świadczeń rehabilitacyjnych, a także umożliwiający powrót do zatrudnienia osobom bezrobotnym powyżej 50 roku życia. W ramach tego programu powiatowe urzędy pracy planują : <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia, • prace interwencyjne • refundacje kosztów wyposażenia stanowisk pracy, • jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, • przygotowanie zawodowe 	220 osób		Fundusz Pracy	praca ciągła 2005 rok
<p>Przewidywane efekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowych miejsc pracy na obszarach pozarolniczych oraz podjęcie i rozwój dodatkowej działalności przez istniejące gospodarstwa. • Wzrost umiejętności korzystania rolników z pomocy świadczonej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. • Objęcie 220 osób powyżej 50 roku życia różnymi formami wsparcia, co przyczyni się do zwiększenia wskaźnika zatrudnienia w tej grupie wiekowej. Minimum 30% osób objętych realizowanymi formami wsparcia uzyska zatrudnienie. 						

WYTYCZNA NR 6 - RÓWNOŚĆ KOBIEŃ I MĘŻCZYŹN

Kontekst: Aktywność zawodowa kobiet w województwie, podobnie jak w całym kraju, jest niższa niż aktywność zawodowa mężczyzn. Na koniec 2004 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 62.839 kobiet i 63.483 mężczyzn. Kobiety znajdują się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy i mają większe problemy z ponownym zatrudnieniem. W większym stopniu dotknięte są długotrwałym bezrobociem. Pomimo, iż mężczyźni przeważają wśród zarejestrowanych bezrobotnych, to jednak częściej niż kobiety podejmują pracę. Zróżnicowanie wynagrodzenia pomiędzy kobietami i mężczyznami posiadającymi ten sam poziom wykształcenia jest wciąż znaczące. Różnica ta, na niekorzyść kobiet, jest szczególnie zauważalna w przypadku osób o wyższym wykształceniu.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/instytucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Integracja i reintegracja zawodowa kobiet.	Udzielenie wszechstronnego wsparcia kobietom na rynku pracy, prowadzącego do wzrostu stopy zatrudnienia kobiet i podniesienia ich statusu zawodowego i społecznego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie wskaźnika udziału kobiet we wszystkich programach rozwoju zasobów ludzkich, realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy, 2. Realizacja przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej projektu „<i>Jeśli nie chcesz mojej zguby, na mój biznes pozwól luby</i>”, obejmującego przedsięwzięcia: <ul style="list-style-type: none"> • organizację i przeprowadzenie cykli szkoleń merytorycznych i praktycznych z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, • organizację i 	36 osób	630,478 tys.zł	budżet państwa	praca ciągła 2005 rok

		przeprowadzenie szkoleń/kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe kobiet, <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie konsultacji indywidualnych z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, • wizytę studyjną w wiosce „Hobbistów” , • konkurs grantowy na najlepszy biznes plan, • publikację zawierającą opisy zrealizowanych działań projektu. 				
Przewidywane efekty: <ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie równości szans w dostępie do usług we wszystkich programach rozwoju zasobów ludzkich, realizowanych w województwie. 						

WYTYCZNA NR 7 - PROMOCJA INTEGRACJI I ZWALCZANIE DYSKRYMINACJI NA RYNKU PRACY OSÓB W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI

Kontekst: W województwie, podobnie jak w całym kraju, istnieją grupy społeczne szczególnie narażone na wykluczenie społeczne, które jest istotną i trwałą barierą w uzyskaniu zatrudnienia. Kategorie osób, które najczęściej podlegają marginalizacji społecznej z powodu niemożności znalezienia pracy to: bezdomni, osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych, chorzy psychicznie, niepełnosprawni, mniejszości etniczne, samotni rodzice wychowujący dzieci, młodzież pochodząca z ubogich rodzin, członkowie rodzin zagrożonych patologią, mieszkańcy terenów wiejskich i poddanych restrukturyzacji. Grupy te charakteryzuje relatywnie niski poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego oraz mała aktywność zawodowa. Osoby te mają mniejsze szanse na zatrudnienie z powodu wzrostu wymagań pracodawców wynikających z rozwoju technicznego i technologicznego oraz z nowych standardów pracy.

Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych wykazuje w ostatnich latach tendencję spadkową, gdyż system pracy chronionej, w ramach którego byli oni przede wszystkim dotychczas zatrudniani, sprzyjał ich izolacji od pełnego życia zawodowego i społecznego.

Skuteczna integracja i zwalczanie dyskryminacji na rynku pracy osób z tzw. grup ryzyka wymaga różnorodnych, zintegrowanych form wsparcia. Obejmują one działania poprzedzające zatrudnienie, takie jak przygotowanie i szkolenia zawodowe, rehabilitację zdrowotną, okresową pomoc opieki społecznej w uzasadnionych przypadkach i pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Wskaźnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w Polsce wynosi 17,3%. Według danych statystycznych z Narodowego Spisu Powszechnego w województwie na 1.000 mieszkańców przypada 144 osoby niepełnosprawne. Łącznie na terenie województwa jest 187.135 osób niepełnosprawnych, w tym 52% kobiet i 48 % mężczyzn. Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy, z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności, jedynie 523 osoby (1,88 %) są zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne.

Badania OBOP pokazują, że zaledwie 5 procent polskich pracodawców zatrudnia osoby niepełnosprawne.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/institucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	Zwiększenie stopnia przygotowania zawodowego i poprawa zdolności do uzyskania zatrudnienia przez osoby o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z wykorzystaniem nowych i istniejących udoskonalonych instrumentów zwiększających potencjał osób niepełnosprawnych po raz pierwszy wchodzących na rynek pracy, długotrwale bezrobotnych lub mających największe trudności z wejściem na rynek pracy.	1. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, realizowanych przez powiatowe urzędy pracy: <ul style="list-style-type: none"> • szkoleń zawodowych, • prac interwencyjnych, • staży, • przygotowania zawodowego. 	405 osób		Fundusz Pracy	praca ciągła 2005 rok
		2. Dofinansowanie projektów złożonych przez uprawnionych beneficjentów na konkurs w ramach Działania 1.4. SPO RZL.	7 instytucji		Europejski Fundusz Społeczny, środki PFRON	praca ciągła 2004-2006
		3. Realizacja przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej projektu „W partnerstwie siła” obejmującego przedsięwzięcia: <ul style="list-style-type: none"> • organizacja i przeprowadzenie szkoleń dla przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i jednostek samorządu terytorialnego, • prowadzenie konsultacji indywidualnych, • powołanie Koalicji ds. aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (wypracowanie Strategii aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych dla Powiatu Jędrzejowskiego), • publikacja opisująca i promująca działania projektu, • zorganizowanie i przeprowadzenie konferencji podsumowującej zrealizowane działania projektu. 	160 osób	493,149 tys. zł	Europejski Fundusz Społeczny, środki PFRON	praca ciągła 2005 rok
			30 osób	220 tys. zł	Europejski Fundusz Społeczny, środki PFRON, środki prywatne	praca ciągła 2005 rok

		4. Rozwijanie form i programów szkolenia osób niepełnosprawnych on-line w ramach działalności Centrum Kształcenia Praktycznego w Starachowicach.				
2. Wsparcie grup szczególnego ryzyka dla zwiększenia ich szans na zatrudnienie	Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do wejścia na rynek pracy, utrzymania zatrudnienia lub powrotu do czynnego życia zawodowego.	Organizowanie i finansowanie programów psychoterapeutycznych i grup wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych z problemem alkoholowym oraz warsztatów dotyczących procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych. Zadanie realizować będą samorządy gminne w ramach Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.			budżety gmin	praca ciągła 2005 rok
3. Uruchomienie pomocy stypendialnej dla uczniów i studentów o utrudnionym starcie edukacyjnym.	Podniesienie poziomu wykształcenia młodzieży z terenów wiejskich i poddanych restrukturyzacji przemysłów, poprzez system stypendialny dla uczniów ponadgimnazjalnych szkół, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości.	Realizacja przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego Działania 2.2 w ramach ZPORR „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne” – ogłoszenie konkursu wniosków aplikacyjnych składanych przez beneficjentów (powiaty, organy prowadzące i dotujące szkoły).		13.703,44 7 tys. zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	praca ciągła 2005 rok
4. Aktywizacja zawodowa młodzieży narażonej na społeczną marginalizację	Przygotowanie, poprzez rozwijanie kwalifikacji społecznych i zawodowych, młodzieży z grup zagrożonych marginalizacją społeczną do podjęcia aktywnej roli na rynku pracy.	1. Realizacja przez Ochotnicze Hufce Pracy bloków tematycznych w ramach pozalekcyjnych zajęć wychowawczych, programów profilaktycznych, resocjalizacyjnych i edukacyjnych oraz treningów asertywności, sprawnej komunikacji: <ul style="list-style-type: none"> • „Szansa 13-18”; • Świetlica środowiskowa; • Zdrowo z komputerem; • Szkolenie „Technika patchwork”; • Zaplanuj dzień-zaplanuj życie. Projekt te obejmują:	115 osób	112, 594 tys. zł	środki Ochotniczych Hufców Pracy, środki partnerów publicznych i niepublicznych	kwiecień - listopad 2005

		<ul style="list-style-type: none"> - kursy komputerowe, językowe, - warsztaty socjoterapeutyczne, - warsztaty aktywizacji zawodowej, - zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, - zajęcia z zakresu wiedzy o UE, - koła zainteresowań, - aktywny wypoczynek, - opiekę psychologiczno-pedagogiczną. 				
		<p>2. Realizacja przez Ochotnicze Hufce Pracy Projektu „Twoja wiedza – twój sukces” edycja 2005 , obejmującego podprojekt „Edukacja kluczem do przyszłości” , w ramach którego zostaną podjęte działania na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej młodzieży w dwóch blokach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blok 1 – Kształcenie: moduł lingwistyczny, informatyczny, rynku pracy i moduł zawodowy, • Blok 2 – Wychowanie: moduł integracyjny, psychoterapeutyczny, edukacyjno-społeczny. 	140 osób	900 tys. zł	Europejski Fundusz Społeczny, środki Ochotniczych Hufców Pracy	marzec 2005 - styczeń.2006

Przewidywane efekty:

- Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i uzależnieniom oraz wykluczeniu społecznemu.
- Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy oraz ich umiejętności samodzielnego poruszania się po rynku pracy, w tym zwiększonej aktywności w podnoszeniu kwalifikacji i poszukiwaniu pracy. Zmiana postaw otoczenia w środowisku lokalnym i środowisku pracy, w tym pracodawców wobec aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.
- Uzyskanie przez osoby zaliczane do grup ryzyka kwalifikacji w zawodach poszukiwanych na lokalnym rynku pracy (minimum 10% osób objętych realizowanymi formami wsparcia uzyska zatrudnienie), wyrównywanie ich szans edukacyjnych a co za tym idzie szans na zatrudnienie.
- Ograniczenie zaniedbań szkolnych.
- Zmniejszenie rozmiarów patologii społecznych i ich skutków.
- Pozyskanie informacji dla opracowania programów szkoleń dostosowanych do niepełnosprawności i aspiracji osób oraz opracowanie programów umożliwiających szkolenie w trybie on-line z uwzględnieniem pozyskanych informacji.

WYTYCZNA NR 9 - ZMIANA PRACY NIELEGALNEJ NA LEGALNE ZATRUDNIENIE

Kontekst: Nielegalne zatrudnienie spowodowane jest głównie chęcią unikania przez pracodawców wysokich obciążeń podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne i inne obowiązkowe fundusze.

Przyczyną utrzymywania się takiej sytuacji jest „omijanie” niekorzystnych dla pracodawców przepisów prawa, zwłaszcza tych dotyczących prawa pracy. Zjawisko nielegalnego zatrudnienia najczęściej występuje w przedsiębiorstwach zatrudniających do pięćdziesięciu osób. Do pracy w szarej strefie angażowani są przede wszystkim pracownicy o niskim poziomie wykształcenia.

Mało atrakcyjne warunki funkcjonowania zatrudnienia legalnego sprzyjają istnieniu i rozwojowi szarej strefy. Zwiększenie swobody gospodarczej, uelastycznienie przepisów prawa pracy, a także zmniejszanie ponoszonych przez pracodawców kosztów wynagrodzeń będą prowadziły do ograniczenia szarej strefy.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/institucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
Eliminowanie nielegalnego zatrudnienia lub nielegalnej innej pracy zarobkowej	Ograniczenie nielegalnego zatrudnienia lub innej nielegalnej pracy zarobkowej, o której mowa w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	Realizacja przez Wydział Polityki Społecznej – Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia działań ukierunkowanych na: <ul style="list-style-type: none"> • legalizację zatrudnienia, • zwrot nielegalnie pobranych zasiłków i świadczeń, • kierowanie wniosków o ukaranie osób łamiących przepisy prawa pracy. 	4.900 kontroli		środki budżetu państwa	praca ciągła 2005 rok
Przewidywane efekty: <ul style="list-style-type: none"> • Legalizacja pracy w odniesieniu do minimum 1.400 osób. • Utrzymanie aktywności i skuteczności kontrolnej Wojewody Świętokrzyskiego na poziomie roku 2004. 						

WYTYCZNA NR 10 - DZIAŁANIA DOTYCZĄCE REGIONALNYCH DYSPROPORCJI W ZATRUDNIENIU

Kontekst: Poziom bezrobocia w województwie jest zróżnicowany terytorialnie. Wysoka stopa bezrobocia utrzymuje się w powiatach w północnej części województwa, z dużymi aglomeracjami miejskimi, w których niegdyś zatrudnienie koncentrowało się wokół dużych zakładów przemysłowych. Przekształcenia własnościowe, restrukturyzacja przedsiębiorstw przemysłu maszynowego, metalurgicznego, zbrojeniowego i hutnictwa przyczyniły się do znacznej redukcji zatrudnienia i wzrostu liczby osób pozostających bez pracy. Niższy poziom bezrobocia notuje się w południowej części województwa gdzie przeważają obszary rolnicze. Najniższy wskaźnik bezrobocia w roku 2004 wystąpił w powiecie buskim – 12,4%, najwyższy w powiecie skarżyskim - 32,8%.

Zmieniające się warunki na rynku pracy skutkują potrzebą przygotowania ludzi do radzenia sobie z nowymi wyzwaniami. Chociaż poziom wykształcenia osób pracujących wzrasta, jest on wciąż niewystarczający. Poziom udziału w doksztalaniu się jest ciągle niższy niż odpowiadające mu standardy międzynarodowe. Doksztalanie staje się warunkiem koniecznym

w utrzymaniu zatrudnienia, zdobycia awansu zawodowego lub znalezienia nowego zawodu.

Podwyższanie kwalifikacji zawodowych jest sposobem na uelastycznianie rynku pracy, a także zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności regionu. Wyjście naprzeciw potrzebom osób pracujących, które chcą się kształcić jest koniecznością i szansą dla regionu.

Zadanie	Cel	Realizowane działania	Liczba objętych osób/institucji	Koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji
1. Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa	Dostosowywanie mieszkańców wsi do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych oraz przygotowanie ich do znalezienia zatrudnienia poza sektorem rolnym na obszarach wiejskich	Działanie 2.3 ZPORR „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” obejmujące następujące formy wsparcia mieszkańców obszarów wiejskich : <ul style="list-style-type: none"> • subsydiowanie zatrudnienia, • szkolenia i kursy zawodowe, • krajowe pośrednictwo pracy, • informacja zawodowa, • usługi doradcze, w tym Indywidualne Plany Działań. 		6.895 tys. zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	praca ciągła 2005 rok
2. Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy.	Podniesienie innowacyjnego potencjału regionów dla zwiększenia konkurencyjności i przedsiębiorstw.	Realizacja projektów wpisujących się w Regionalną Strategię Innowacji Województwa Świętokrzyskiego, opartych na współpracy pomiędzy sektorem „Badania i Rozwój” a przedsiębiorstwami. Integralną częścią zadania będzie rozwijanie systemu komunikacji i wymiany informacji oraz udzielanie wsparcia na działalność naukową. Zadanie będzie realizowane w ramach Działania 2.6 ZPORR.	500 osób 12 instytucji	7. 610.357 zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	styczeń 2005 – grudzień 2005
3. Rozwój umiejętności zawodowych osób dorosłych powiązany z potrzebami rynku pracy i zwiększenie możliwości kształcenia ustawicznego.	Zwiększenie mobilności zawodowej dorosłych i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów regionalnego rynku pracy, a także lepsze dostosowanie oferty szkoleniowej do potrzeb mieszkańców oraz do wymogów regionalnego	Podwyższanie umiejętności i kwalifikacji zawodowych pracowników odbywać się będzie w ramach Działania 2.1 ZPORR „Rozwój umiejętności powiązanych z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”. Przewidziane formy wsparcia to : <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia dla pracujących, którzy chcą podwyższyć swoje kwalifikacje zawodowe, w tym: w zakresie języków obcych i technik informacyjnych i komunikacyjnych, • szkolenia dla rolników i domowników w zakresie podejmowania 		15.817 tys. zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	praca ciągła 2005 rok

	ryнку pracy, z uwzględnieniem monitoringu regionalnego rynku pracy i upowszechnianie zebranych informacji.	<p>dodatkowej działalności zbliżonej do rolnictwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi doradcze dla pracujących i studentów, • praktyki zawodowe dla studentów na kierunkach, na których nie są one obowiązkowe. 				
--	--	--	--	--	--	--

Przewidywane efekty:

1. W wyniku realizacji Działania 2.3 ZPORR „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” :
  - ukończenie szkoleń przez 90% uczestników,
  - znalezienie nowego zatrudnienia poza rolnictwem w okresie 12 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w projekcie przez 30 % osób objętych programem znajdzie nowe zatrudnienie,
  - wyposażenie rolników i ich rodziny w nowe umiejętności umożliwiające funkcjonowanie w nowoczesnej gospodarce europejskiej.
2. Rezultatem Działania 2.1 ZPORR „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie” będzie:
  - ukończenie szkoleń przez 90% osób w nich uczestniczących,
  - uzyskanie zatrudnienia przez 30% beneficjentów programu w ciągu 6 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w projekcie,
  - zdobycie przez uczestników programu umiejętności poruszania się po rynku pracy, zwiększenie atrakcyjności dla pracodawców oraz podniesienie własnej samooceny.
4. Podpisanie kilkunastu porozumień o współpracy pomiędzy podmiotami gospodarczymi a szkołami wyższymi i jednostkami naukowo-badawczymi, w wyniku realizacji projektów wpisujących się w Regionalną Strategię Innowacji Województwa Świętokrzyskiego.

ROZDZIAŁ IV.

Monitorowanie i koordynowanie realizacji zadań oraz podmioty realizujące i sprawozdające według wytycznych

1. Wojewódzki Urząd Pracy, realizując zadanie samorządu województwa, o którym mowa w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pełni rolę koordynatora procesu realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2005 rok. W zakresie opracowania treści dokumentu, doboru kierunków realizowanych przedsięwzięć oraz ich wdrażania na lokalnych rynkach pracy, Wojewódzki Urząd Pracy współpracuje z samorządami lokalnymi oraz instytucjami, których działalność ma wpływ na kształtowanie profilu regionalnej polityki zatrudnienia.
2. Wojewódzki Urząd Pracy przyjmuje od wszystkich partnerów, zaangażowanych we wdrażanie Świętokrzyskiego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2005 rok, okresowe raporty na temat stanu zaawansowania działań, zgodnie z podziałem kompetencji w zakresie realizacji i sprawozdawczości poszczególnych podmiotów. Raporty obejmą informacje zawierające:
  - liczbę i nazwę realizowanych programów,
  - stopień zbieżności działań z priorytetami określonymi w Planie,
  - liczbę beneficjentów objętych działaniami,
  - poziom środków finansowych przeznaczonych na realizację działań i programów,
  - dane na temat ewentualnych partnerów realizacji działań i poszczególnych programów,
  - osiągnięte efekty i wskaźniki rezultatów realizacji poszczególnych programów.
3. Informacje zawarte w okresowych raportach na temat stanu zaawansowania działań w ramach Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia podlegają weryfikacji i analizie przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Wnioski wynikające z analizy będą wykorzystywane w procesie opracowywania kolejnych dokumentów związanych z realizacją polityki rynku pracy oraz do aktualizacji Planu na kolejne okresy programowania.
4. Sprawozdanie końcowe z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 rok Wojewódzki Urząd Pracy przedkłada Zarządowi Województwa do zatwierdzenia.
5. Podmioty realizujące i sprawozdające realizację zadań według wytycznych:

Lp.	Wytyczna	Zadanie	Podmiot realizujący i sprawozdający
1.	Aktywne i zapobiegawcze działania dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo	Aktywizacja zawodowa młodzieży.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, Ochotnicze Hufce Pracy
		Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy
		Doskonalenie i rozwój instrumentów i instytucji rynku pracy.	Wojewódzki Urząd Pracy, Gminne Centra Informacji, Ochotnicze Hufce Pracy
		Podwyższenie jakości usług poradnictwa zawodowego.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, Gminne Centra Informacji, Ochotnicze Hufce Pracy
		Nowe metody finansowania usług pośrednictwa pracy.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy
2.	Tworzenie miejsc pracy i przedsiębiorczość	Wsparcie przedsiębiorstw w podejmowaniu inwestycji.	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, EPRD Biuro Polityki Gospodarczej
		Rozwój biznesowego wsparcia dla przedsiębiorstw – doradztwo i instytucje wspomagające.	i Rozwoju Regionalnego, Staropolska Izba Przemysłowo – Handlowa, organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski
		Rozbudowa systemu funduszy pożyczkowych i poręczeniowych.	Urząd Marszałkowski, samorządy powiatowe
		Promocja przedsiębiorczości – wsparcie dla rozwoju mikroprzedsiębiorstw.	EPRD Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski, samorządy gminne, Staropolska Izba Przemysłowo – Handlowa
		Podnoszenie konkurencyjności potencjału adaptacyjnego sektorze MSP województwa świętokrzyskiego poprzez doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr.	EPRD Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego, Staropolska Izba Przemysłowo – Handlowa, instytucje szkoleniowe
3.	Dostosowanie do zmian oraz promocja zdolności przystosowawczych i mobilności na rynku pracy	Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki.	Staropolska Izba Przemysłowo – Handlowa, Kuratorium Oświaty, jednostki szkolące, przedsiębiorcy, wyższe uczelnie
		Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.	Wojewódzki Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, instytucje szkoleniowe
		Wdrożenie systemu EURES.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy
		Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz systemu prognozowania popytu na pracę.	Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Statystyczny, powiatowe urzędy pracy
		Monitorowanie lokalnych rynków pracy.	

Lp.	Wytyczna	Zadanie	Podmiot realizujący i sprawozdający
4.	Promowanie rozwoju kapitału ludzkiego i uczenia się przez całe życie	Doskonalenie systemu informacji o kształceniu ustawicznym.	Wojewódzki Urząd Pracy, samorządy powiatowe i gminne, instytucje edukacyjne, Centra Kształcenia Ustawicznego, szkoły wyższe
		Rozwijanie standardów kwalifikacji zawodowych.	Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Marszałkowski, instytucje edukacyjne
		Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie.	Wojewódzki Urząd Pracy, Centra Kształcenia Ustawicznego, instytucje edukacyjne, Kuratorium Oświaty, uczelnie wyższe
		Podwyższenie jakości edukacji stosownie do potrzeb rynku pracy	Urząd Marszałkowski, Kuratorium Oświaty, Wojewódzki Urząd Pracy
		Realizacja kursów zawodowych wyposażających beneficjentów w kwalifikacje zgodne z wymogami rynku pracy	Ochotnicze Hufce Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, jednostki szkoleniowe
5.	Zwiększenie podaży siły roboczej i wspieranie aktywnego starzenia się	Aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, Urząd Marszałkowski, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Izby Rolnicze
		Aktywizacja osób w wieku powyżej 50 roku życia.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, jednostki szkoleniowe, organizacje pozarządowe
6.	Równość kobiet i mężczyzn	Integracja i reintegracja zawodowa kobiet	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, jednostki szkoleniowe, organizacje pozarządowe, Ochotnicze Hufce Pracy
7.	Promocja integracji i zwalczanie dyskryminacji na rynku pracy osób w niekorzystnej sytuacji	Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, PFRON, Kuratorium Oświaty, samorządy powiatowe, organizacje pozarządowe, Ochotnicze Hufce Pracy
		Wsparcie grup szczególnego ryzyka dla zwiększenia ich szans na zatrudnienie.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, organizacje pozarządowe, Ochotnicze Hufce Pracy
		Uruchomienie pomocy stypendialnej dla uczniów i studentów o utrudnionym starcie edukacyjnym.	Urząd Marszałkowski, samorządy powiatowe, uczelnie wyższe
		Aktywizacja zawodowa młodzieży narażonej na społeczną marginalizację.	Wojewódzki Urząd Pracy, powiatowe urzędy pracy, organizacje pozarządowe, Ochotnicze Hufce Pracy

Lp.	Wytyczna	Zadanie	Podmiot realizujący i sprawozdający
9.	Zmiana pracy nielegalnej na legalne zatrudnienie	Eliminowanie nielegalnego zatrudnienia lub nielegalnej innej pracy zarobkowej.	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
10.	Działania dotyczące regionalnych dysproporcji w zatrudnieniu	Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa.	Wojewódzki Urząd Pracy, Świętokrzyska Izba Rolnicza, jednostki szkoleniowe
		Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy.	Urząd Marszałkowski, Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii
		Rozwój umiejętności zawodowych osób dorosłych powiązany z potrzebami rynku pracy i zwiększenie możliwości kształcenia ustawicznego.	Wojewódzki Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, samorządy lokalne, Ochotnicze Hufce Pracy, instytucje edukacyjne, jednostki szkoleniowe

LITERATURA:

1. Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim. Wojewódzki Urząd Pracy. Kielce 2004.
2. Fundusze Strukturalne w Polsce. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Warszawa 2002.
3. Narodowe obserwatorium kształcenia szkolnego i zawodowego, Raport 2002, Biuro Koordynacji i Kształcenia Kadr, Fundacja „Fundusz Współpracy”. Warszawa 2003.
4. Narodowy Plan Rozwoju 2004 – 2006. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Warszawa 2003.
5. Narodowy Spis Powszechny. Główny Urząd Statystyczny. Warszawa 2003.
6. Program Operacyjny Regionu Świętokrzyskiego- Komponent Regionalny Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006.
7. Raport z badania ankietowego dotyczącego realizacji projektów w ramach Działania 1.2 i 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Centrum Analiz Społeczno – Ekonomicznych, Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Warszawa 2004.
8. Raport z wyników Spisów Powszechnych 2002, Województwo Świętokrzyskie, Urząd Statystyczny w Kielcach 2003.
9. Raport z wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. GUS 2003.
10. Rocznik statystyczny województwa świętokrzyskiego. Urząd Statystyczny w Kielcach. Kielce 2003.
11. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego na lata 2000 – 2004. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego. Kielce 2000.
12. Uzupełnienie Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Załącznik do Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 11 sierpnia 2004r. (poz. 2024).
13. Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Dz.U.Nr 200 z 14 września 2004r., Rozporządzenie MGiP z dnia 25 sierpnia 2004r. w sprawie przyjęcia ZPORR.
14. Zasoby Ludzkie Województwa Świętokrzyskiego – stan, uwarunkowania, perspektywy. Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach. Kielce 2003.